THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
JAN 29 1948
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATION

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybės the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Paukstis. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tysliava, Editor and Publisher. Entered as second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879. Subscription rates: United States and possessions $4.00 a year, Canada $4.50, other countries $5.50. Advertising rates on application. Telephone: EVergreen 4-0862.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LXII METAI 5 N | BROOKLYN, NEW YORK | PENKTADIENIS, 1948 M. SAUSIO 30 D. | KAINA 10 CENTŲ

DABAR

Pagaliau paskelbė
Mes tai žinojome
Jie dar nepakarti
Leiskite pakviesti

JUOZAS TYSLIAVA

Šiomis dienomis valstybės Departamentas paskelbė tai, ką mes jau seniai žinojome.

Tai dokumentų rinkinys, paimtas iš vokiečių užsienio reikalų ministerijos archyvo, kurį karo pabaigoje amerikiečiai rado kažkur Harco kalnuose.

Tai knyga — Nacių-Sovietų santykiai 1939-41 metais — kurią jus, jeigu norite, dabar galite įsigyti už vieną dolerį.

Tai slaptos sutartys, pranešimai ir susirašinėjimai, kur "juodu ant balto" parodoma, kaip Hitleris su Stalinu, nelyginant du gengsteriai, planavo apipiešti pasaulį.

***

Dar 1939 metais Stalinas pašalino Litvinovą ir jo vietoje, užsienio reikalų komisaro pareigoms, paskyre Molotovą.

Kodėl? Todėl, kad Litvinovas — žydas, o Stalinas, žūt būt, norėjo susitarti su Hitleriu.

Taip, kaip žinoma, Ribbentropas atskrido į Maskvą, kur jis buvo iškilmingai priimtas ir kur jis, drauge su Molotovu, pasirašė garsiąją nepuolimo sutartį.

Taip, tą pačią, "krauju cementuotą", sutartį, kuri veliau nuleme Lenkijos, Lietuvos ir kitų Europos valstybių likimą.

***

Mes, lietuviai, kurių senoji tėvyne buvo viena iš pirmųjų tos "krauju cementuotos" sutarties aukų, seniai sakeme, kad Hitleris ir Stalinas — du, vienas kito verti, banditai.

Savo nuomonės apie tuos du razbaininkus mes nepakeitėme ir tada, kai juodu, nelyginant šunes dėl kaulo, susipešė dėl grobio.

Tos nuomonės mes neišsižadėjome visą karo laiką, nors mūsų Valstybės Dapartamentas, kaip įmanydamas, vėliau vienam iš tų razbaininkų pataikavo.

***

Dabar, skaitydami tą Valstybės Departamento išleistą knygą apie nacių bičiuliavimąsi su sovietais, nenoromis, esame priversti atsiminti visus tuos žmones, kurie karo metu tvirtino, kad Sovietų Rusijoje ne tik demokratija, bet ir religijos laisvė praktikuojama...

Daugelis jų, kurie tada garbino Staliną, kaip "žmonijos gelbėtoją", šiandien, žinoma, kitaip jaučiasi.

Įdomu, kaip jaučiasi tie durniai, kurie karo metu mus pravardžiuodavo fašistais todėl, kad mes jau tada sakėme tai, ką Valstybės Departamentas tik dabar paskelbė?

***

Dar žodis.

1939 m. rugsėjo 9 d. Molotovas Ribbentropui rašė:

"Aš gavau Jūsų pranešimą, liečiantį vokiečių kariuomenės įėjimą į Varšuvą. Prašau priimti mano sveikinimus ir linkėjimus Vokietijos Reicho vyriausybei."

Visa tai atsitiko po to, kai Hitleris, Stalinas, Ribbentropas ir Molotovas susitarė pradėti antrąjį pasaulinį karą, kurio nusikaltėliai dar ir dabar teisiami Nuremberge.

Hitleris nusižudė, Ribbentropas pakartas. Tuo tarpu kiti du, patys didžiausi karo kriminalistai, Stalinas ir Molotovas, dar gyvi.

Kodėl?

***

O dabar?

Dabar leiskite man jus, paskutinį kartą, pakviesti į Vienybės koncertą, kuris, kaip žinote, bus šį sekmadienį, vasario 1 d., 4 valandą po pietų, Webster Hall, New Yorke.

Beje, toje pačioje salėje, vasario 15 d., bus Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 30 metų sukakties minėjimas, į kurį taip pat leiskite man, Didžiojo New Yorko Lietuvių Tarybos vardu, jus pakviesti.

Tai dvi didžiosios patriotinės pramogos, kuriose jūs, tikiuosi, dalyvausite.

O tuo tarpu—

Pasimatysime šį sekmadienį, Webster Hall, New Yorke.

Nepaprastas svečias Vienybės koncerte

RAYMOND DUNCAN

Šiomis dienomis iš Paryžiaus atvykęs poetas, filosofas, artistas ir kalbėtojas Raymond Duncan, apie kurio atvykimą rase visi New Yorko dienrasčiai, taip pat dalyvaus ir kalbės Vienybės koncerte, šį sekmadienį, vasario 1 d., 4 valandą po pietų, Webster Hall, New Yorke. Raymond Duncan, kuris praeitais metais kalbėjo Lietuvos nepriklausomybės minėjime, Brooklyne, atvyko į Ameriką naujoms gastrolems. Pernai metais jis New Yorke vaidino keletą savo paties gyvenimo dramų, kurių vertę vietos didžioji spauda labai plačiai apibudino. Siemet, vasario 17 d., 8:30 vakare, Town Hall, New Yorke, jis vėl vaidins sotio dramą MY LIFE IS YOURS. Poetas Raymond Duncan, pasaulinės šokėjos, velionės Izadoros Duncan, brolis, Paryžiuje turi savo akademiją, kurios mokiniai, kaip ir pats jų mokytojas, vilki senovės graikų drabužiais. Poetas Duncan, kurio kalbą bus įdomu išgirsti šį sekmadienį, Vienybės koncerte, yra nuoširdus Baltijos tautų draugas.

Bradley – generalinio štabo viršininkas

Prezidentas Trumanas pasiuntė Senatui patvirtinti gen. Bradley paskyrimą generalinio štabo viršininku.

Gen. Bradley, kuriam dabar 54 metai amžiaus, šiuo metu yra karo veteranų administracijos viršininkas. Karo metu jis buvo dvyliktosios armijos vadas Europoje.

Gen. Bradley yra privalomos karinės tarnybos šalininkas. Kadangi jis Kongrese turi nemaža įtakos, todėl manoma, kad jam pasiseks legislatūrą įtikinti šio įstatymo projekto priėmimo reikalu.

Sovietai tvirtinasi Baltijos kraštuose

Žinios apie sovietų tvirtoves Baltijos pakraštyšje patvirtina pareiškė: "Tai Dievo valia, jog laikraščio teigimu, sovietai turi įsteigę Klaipėdoje stambią povandeninų laivų bazę, kur laikomi dideli skaičiai vadinamųjų "kišeninių" povandeninių laivų. Pabaltijo valstybėse yra daug sovietų kariuomenės dalinių, o Alytuje ir Naujoje Vilnioj stovi rinktiniai daliniai.

AR SUMAŽINS PAJAMŲ MOKESČIUS?

Atstovų Buto komisija galutinai priėmė kongr. Knutsono projektą pajamų mokesčiams sumažinti. Pagal šį projektą, jeigu jis bus priimtas kongrese, federalinės valdžios pajamos, kurios iki šiol buvo gaunamos mokesčių rinkimo keliu, bus sumažintos net šešiais bilijonais dolerių.

Kaip žinoma, prezidentas Trumanas, savo pranešime Kongresui, andai siūlė savo projektą pajamų mokesčiams sumažinti. Pagal prezidento pasiūlymą, pajamų mokesčiai kiekvienam mokėtojui būtų sumažinti 40 dolerių. Bet tuo pačiu kartu prezidentas siūlė apdėti naujais mokesčiais korporacijas.

Šioje komisijoje prezidento Trumano pasiūlymas, betgi nerado pritarimo. Iš 19 balsų, Trumano pasiūlymui tebuvo paduota vos penki.

Šiame naujame Knutsono projekte siūloma atleisti nuo mokesčių tuos asmenis, kurie neuždirba daugiau, kaip 600 į metus. Be to, aklieji, sulaukę to patiesų amžiaus, taip pat atleidžiami nuo mokesčių mokėjimo.

Manoma, kad šis įstatymo projektas, kurį remia visi Atstovų Buto republikonai ir dalis demokratų, bus priimtas ateinantį pirmadienį. Po to jis tuojau bus pasiųstas Senatui svarstyti.

Kadangi šie metai yra rinkimų metai, todėl manoma, kad dėl to gali kilti daug karštų ginčų. Manoma, kad prezidentas Trumanas, kuris yra griežtai priešingas federalinės valdžios pajamų sumažinimui, tikriausiai šį įstatymą vetuos. Ar Atstovų Bute ir Senate bus pakankamai balsų prezidento vetui paneigti, netolima ateitis parodys.

Prof. Čiurlys Fort-Wayne kolegijoje

Sausio 8 dienos Fort Wayne, Ind., išeinantis The News-Sentinel įdėjo ilgą pasikalbėjimą su profesoriu Čiurlių, kurio pradžioje įdėta ir profesoriaus fotografija paskaitos metu. Reportažui duota antraštė "D. P. Fort Wayne, Lietuviui profesoriui patinka Jungt. Amer. Valstybės, maistas ir postas Technikos Kolegijoje." Reporteris nurodo, kad bolševikams okupuojant jo gimtąjį šalį Lietuvą, profesorius kaip ir daugelis kitų lietuvių buvo priverstas iš Lietuvos pasitraukti ir galų gale atsidūrė Indianos Technikos kolegijoje, kame dėsto mechanikos dalykus. Profesorius reporteriui papasakojęs apie Baltijos Universiteto Hamburge vargus, kame profesoriai dirba labai sunkiose sąlygose. Ten, universitete, žiemos metu temperatūra auditorijose būna tokia pat kaip ir lauke, todėl profesoriai bei studentai būna su paltais ir auditorijose.

Užbaigdamas reporteris nurodo, kad Indiana Tech. College prezidentas Dr. A. T. Keene praleidęs devynis mėnesius besusirašinėdamas su įvairiausiomis įstaigomis, kol jam pavyko profesorių atsikviesti. L.G.K.

ĮVAIRIOS ŽINIOS IŠ VISUR

— Sausio 25 d. Philippinuose buvo nepaprastai smarkus žemės drebėjimas, trukęs ketvertą valandų. Didelių nuostolių ypač patyrė Iloilo miestas su 125,000 gyventojų. 21 asmuo numuštas, daug sužeistų ir stambūs materialiniai nuostoliai.

— Šiaurinėje Graikijoje ties Konitsa kovos tarp graikų kariuomenės ir sukilusių komunistų tebevyksta.

— Chicagoje kalbėdamas buv. Lenkijos exilinės vyriausybės premjeras St. Mikolaičikas, pareiškė, jog sovietai yra numatę pasaulį užvaldyti be karo.

— Molotovas savo kalboje, kurią pasakė atidarant Ukrainos aukšč. tarybos 30-tą jubiliejinį posėdį, pareiškė, jog Sov. Rusijos politikos tikslas—"pastovi pasaulio taika ir Sov. Sąjungos saugumo užtikrinimas."

— Per praeitas Kalėdas, kaip pranešama iš Washingtono prekybos biuro, amerikiečiai pirkę 16 proc. daugiau nei 1946 m. tuo pat metu.

— Lenkijos prezidentui B. Bierut chicagietis St. Kupiszewski lenkų - amerikiečių draugijos vardu padovanojo automobilį.

— Nepranešant pagrindo iš savo pareigų tapo atleistas Sov. Rusijos maitinimo ministeris Kalašnikov.

— New Yorko Raudonojo Kryžiaus įstaigoje yra užsiregistravę 150,000 savanorių, kurie sutinka paaukoti savo kraujo dalį.

— Prez. Trumanas atmeta 45 val. darbo savaitę.

— Valstybės sekr. Marshallas pareiškė, jog Europos kraštus JAV remsiančios ne vien medvilne, bet ir tabakos gaminiais.

— Londone balandžio 12 d. bus iškilmingai atidengtas F. D. Roosevelto paminklas. Šiose iškilmėse dalyvaus karališkoji pora ir, be to, atvyks Rooseveltienė.

—Belgijos min. pirm. Spaak pareiškė, jog užsienyje gyvenąs karalius Leopoldas III nenoris atsisakyti sosto.

Harold E. Stassen (1) kreipėsi į Senato specialiacijos pakomisiją, reikalaudamas prezidentą Trumaną įsakyti visoms federalinės valdžios agentūroms pateikti "spekuliacijos rekordus". Tyrinėjimas buvo nutrauktas, kai Edwin Pauley (2), kurį Stassen apkaltino milijono dolerių vertės spekuliacija, staiga atsistojo ir pareikalavo leisti jam pasiruošti atsakyti "republikonų aspirantui į prezidentus."

Rusų mokslininkai apie "svieto galą"

Šiomis dienomis sovietų laikraščiuose buvo paskelbtas straipsnis, kurį pasirašo du mokslininkai, Gurevič ir Lebedinski. Tame straipsnyje paneigiama teorija, būtent, kad kada nors saulė sprogsianti ir tuo būdu sunaikinsianti keletą planetų, jų tarpe ir mūsų žemę. Girdi, visoje dangaus sistemoje veik nėra tokių žvaigždžių bei planetų, kurios galėtų sprogti. Per paskutinį tūkstantį metų, iš 30 milijonų žvaigždžių, esančių Paukščių Kelio žvaigždyne tesprogusios trys žvaigždės. Gurevič ir Lebedinski savo straipsnį baigia šiais žodžiais:

"Pats didžiausias pavojus žmonijai slepiasi ne danguje, bet pačiame žmoguje."

Norima uždrausti aliejaus eksportą

Kadangi visoje Amerikoje jaučiamas didelis skystojo kuro trūkumas, todėl Kongrese pradėta kampanija, kuri, kaip iš visą ko matyti, gali baigtis visiškų aliejaus eksporto draudimu. Pavyzdžiui, senatorius Styles Bridge, republikonas iš New Hampshire, yra paruošęs įstatymo projektą, kuriuo būtų draudžiama eksportuoti aliejų į užsienį, išskyrus amerikiečių karo bazes užjūryje.

Mirė Lietuvoje Vincas Meilus

Gauta žinių, jog Ukmergėje, Lietuvoje, savo namuose po sunkios ligos praeitų metų rugsėjo 19 d. mirė žymus Lietuvos kooperatininkas Vincas Meilus, buv. ilgametis vyr. Lietūkio direktorius ir vienas šios stambiosios Lietuvoje prekybinės organizacijos įsteigėjų.

Savo laiku Meilus gyviau pasireiškęs politikoje ir kartą buvo išrinktas į seimą, kaip valstiečių liaudininkų atstovas. Velionis yra užūgdęs gražią patriotų šeimą. Vienas jų sūnus, būtent, Vytautas ilgą laiką buvo kalintas Stuthofo koncentracijos stovykloje. Į karo pabaigą iš tenai paspruko, ir šiuo metu su šeima gyvena Švedijoje. Kitas sūnus Stasys, dipl. chemikas, prieš kurį laiką atvyko į šią šalį. Trečiasis Meilaus sūnus Juozas yra agronomas ir gyvena Lietuvoje. Jų duktė Anelė yra Vokietijoje.

Lenkų delegacija Vengrijos sostinėje

Šiomis dienomis į Budapestą atvyko Lenkijos delegacija su tikslu pasirašyti Lenkijos-Vengrijos draugingumo sutartį. Delegacijos sąstate — švietimo ministras Skževski ir užsienio reikalų viceministrats Oiševski

ATVYKO 13 LIETUVIŲ TREMTINIŲ

Sausio 26 d. laivu Marine Tiger atvyko 13 lietuvių tremtinių, kurių tarpe trys JA Valstybių piliečiai repatrijantai, o kiti su imigracinėmis vizomis. Atvykusieji išsiskirstė pas gimines bei draugus:

Pranciška Ašakūnaitė, JAV Pilietė, apsistojo pas seserį, kuri buvo atvykusi į uostą jos pasitikti: 231 Cliff Street, Cliffside Park, N. J.

Jonas Byla, JAV pilietis, apsistojo pas tetą: 18 Strak St., Pittston, Pa.

Marijona Didžiunaitienė apsistojo pas dukterį: 73-05-69 Rd. Middle Village, N. Y.

Inžinierius Vincas Gruzdys, JAV pilietis, apsistojo: 511 N. 2 St., Minersville, Pa.

Ona Juškienė apsistojo: 2210 Sarah St., Pittsburgh, Pa.

Domininkas Kupstys, apsistojo pas tetą p. Marę Juzaitienę: 316 Second St., Elizabeth, N. J.

Povilas Petkevičius su dukra Valerija ir sūnum Antanu vyksta pas žmoną: 2210 Sarah St., Pittsburgh, Pa.

Jonas Šturas-Ignatavičius, apsistojo: 7 Harkaway Rd., N. Andover, Mass.

Genovaitė Valūnienė, su sūnum Eugeniju, apsistojo: 25 George St., Torrington, Conn,

Edvardas Volskis apsistojo: 83-05-69 Rd., Middle Village, L. I., N. Y.

Be giminių ir draugų atvykusius dar pasitiko Lietuvos Gen. Kons. New Yorke attache A. Simutis ir Ona Valaitienė nuo Bendrojo Amer. Lietuvių Fondo.

Be to pastaruoju metu dar yra atvykę šie lietuviai iš kitų Europos valstybių:

Sausio mėn. pradžioje atvyko **Henrikas Krištaponis** iš Prancūzijos ir apsistojo pas p. Paltienę, 395 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

Anelė Riškienė su sūnum Rimantu atvyko sausio 20 d. iš Šveicarijos per Olandiją laivu "Noordam" ir apsistojo: 365 W. Johnson St., Philadelphia 44, Pa.

Juzefa Skeraitytė atskrido iš Šveicarijos 1947 m. gruodžio 23 d. ir apsistojo: 465 W. Johnson St., Philadelphia 44, Pa

Elena Mankutė atskrido iš Šveicarijos 1947 m. gruodžio 23 d. ir apsistojo: 365 W. Johnson St., Philadelphia 44, Pa

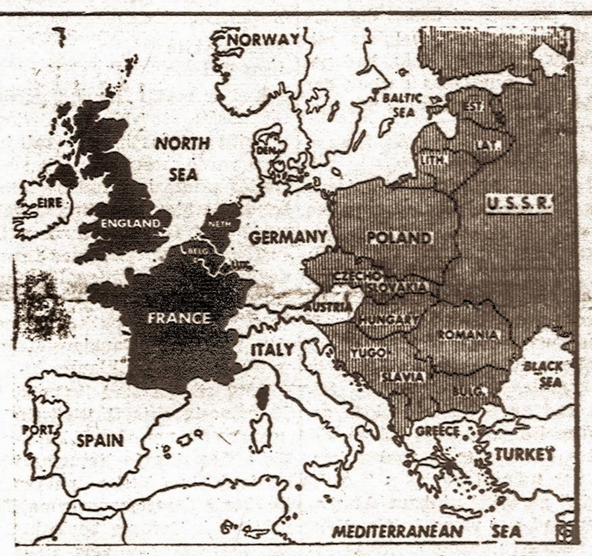

Anglijos užsienio reikalų sekretoriaus Bevino pasiūlymu, Didžioji Britanija, Prancūzija ir kitos valstybės (pažymėtos juodai) turėtų sudaryti vakarų Europos bloką prieš Sovietų Rusiją, kuri su savo satelitais ruošiasi trečiajam karui.

PARTIZANŲ SĄJUDIS UKRAINOJE

Jau kuris laikas kalbama ir rašoma, kad Ukrainoje esama partizanų sąjudžio. Dabar iš anapus "geležinės uždangos' atvykusieji į amerikiečių zoną Vokietijoje, pasakoja, kad iš tikrųjų Ukrainoje vyksta stiprus sąjudis už nepriklausomybę Ukrainos tremtinių vadas Vokietijoje, Tagiev, šiomis dienomis pareiškė:

"Pagaliau pasaulis galės įsitikinti, kad ne visa Rusija yra nudažyta raudona spalva."

Kad Ukrainoje nėra ramu liudija pati Maskva. Šiomis dienomis paaiškėjo, kad Ukrainos komunistų partijos suvažiavime, Kijeve, kalbėjęs Molotovas ir raginęs kovoti su nacionalizmu, kuri, girdi, kursto anglai ir amerikiečiai....

Apskaičiuojama, kad šiuo metu Ukrainoje gerai ginkluotų partizanų esama 12,000. Bet juos remia nemažiau, kaip du milijonai Ukrainos gyventojų. Tas pats Tagiev pareiškė, kad Ukrainos partizanų sąjudis nėra paprastas valstiečių nepasiterkinimas komunistais, bet planinga kova, kurią vadovauja patyrę ir išmintingi kariuomenės vadai.

Toliau sakoma, kad Ukrainos partizanai, siekdami nepriklausomybės savo kraštui, jau yra numatę net valstybės sienas. Jų planuose esą numatyta įjungti į būsimą nepriklausomą Ukrainą Krymo pusiasalį ir teritoriją už Kubanės.

Šių žinių (apie partizanų veiklą Ukrainoje) Amerikos armijos žvalgybos organai Vokietijoje nepatvirtina, bet kartu ir nepaneigia.

Prieš kurį laiką iš Europos mus buvo pasiekusios gana patikimos žinios, kad tarp Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos partizanų, veikiančių prieš sovietų okupaciją, esama nuolatinių glaudžių ryšių.

MacArthur norėtų grįžti į Ameriką

Gen. MacArthur šiomis dienomis spaudos atstovams pareiškė, kad jis pasiliksiąs Japonijoje iki galo, jeigu nepašauks jo "nepaprasti reikalai." Šį savo pareiškimą jis pakartojo sekančią dieną, kai buvo minima jo 68-tasis gimtadienis. Apie savo kandidatūrą į prezidentus gen. MacArthur nieko neužsiminė, tik pastebėjo, kad jis jau seniai norįs grįžti į Ameriką, kurios jis nėra matęs nuo 1937 m.

Kaip žinoma, pirmiau sovietų reikalavimai, liečią Austriją, ir būsimąją taikos sutartį su ja, vakarų sąjungininkams buvo visiškai nepriimtini. Pirmiau sovietai, bendrai paėmus, reikalavo iš Austrijos apie 8 bilijonus dolerių vertės karo atlyginimų. Dabar, kaip pranešama iš Vienos, sovietų reikalavimai esą sumažinti iki puskėtvirto bilijono dolerių vertės.

Amerikos Lietuvių Savaitė

AKTUALIAIS KLAUSIMAIS

Vieninga veikla

Jau teko laikraščiuose pastebėti, kad visgi "mūsų vadai" susitiko ir turėjo pasitarimą vieningai veiklai. Likę tik "mažmožiai" apkalbėt, jeigu toji vieninga veikla būtų atsiekta, ir aš ir visa lietuviškoji visuomenė sutiktų tai su džiaugsmu, jeigu būtų nuoširdžiai visų kartu dirbama. Bet jeigu vien tik popieriuje pasiliktų toji "vieninga veikla", ir tai jau būtų didelis dalykas. Tenka tik palinkėt ir palaukt to galutino susitarimo užbaigimo.

Raportas iš Europos

Pirmą kartą išgirdau gyvu žodžiu p. Devenienės raportą, sugrįžusios iš Europos. Ji Brooklyne kalbėjo sausio 18 d. socialistų surengtose prakalbose.

Salė buvo pilnutėlė, visiems įdomu buvo išgirsti ką p. Devenienė nuveikė per kelius mėnesius važinėdama Europoje.

Nežinau, kodėl ji nepasakė ką nuveikė, gal būt tai reikėjo laikyt paslaptyje, kad "komunistai" nesužinotų, bet ji tik pakartojo tą patį, ką laikraščiai rašė, ką tremtinių laiškai rašo, ir ką tremtiniai jau ne kartą gyvu žodžiu čia atvykę daug smulkiau mums papasakojo. Prašė, kad daugiau dėmesio kreiptumėm į šelpimą. Mes tai gerai žinome, bet, būtų gerai buvę, jei kas surastų būdą, kad mūs kai kurie lietuviai galėtų bent per mėnesį kelius dolerius paskirti tremtinių šelpimo reikalams. Ateityje, tikiu, kad ponia savo nuveiktus darbus dar paskelbs, bet tam turės būt momentas.

Žydai pavyzdžiu

Nežinau ar visos organizacijos tai praktikuoja. Aną dieną pasikalbėt tūlais reikalais buvau nuvykęs pas vienus žydus ir aš pastebėjau, kad ant sienos kabo dėžutė su Dovydo žvaigžde, kurion jie įmeta atliekamus smulkius centus ir taip jie surenka milijonus savo tautiečių reikalams. Ar nepraktiška būtų, kad ar BALFas ar kita organizacija parūpintų tokias dėžutes lietuviams, o paskui kartą per mėnesį pasiųstų "kolektorių" surinkti pinigus. Aš manau, kad nei viena tuščia dėžutė nesirastų, vis doleriukas kitas būtų dėžutėj. Per plačią Ameriką, susirinktų tiek dolerių, kiek reikia. Tokia rinkliava praktiška ir gera, o tas pigiai atsieitų. Gal būt, todėl žydai ir surenka aukų, nes jie moka praktiškai rinkt. Ar neverta mums pabandyt žydišku pavyzdžiu?

Nepraleidžiama proga

Mūsų vadai ir individualiai, kaip matyti, rūpinasi tremtiniais, o tai labai yra kilnu ir puiku. Tačiau tremtiniai šiandien labai laukia afidavitų, laukia kad atsirastų progų atvykt į USA ar Kanadą.

Skaitant laikraščius ir gaunant žinių iš atvykusių į Kanadą, matyti, kad kaip tik iš laivo išlipa nauji ateiviai, juos apspinta visokių firmų atstovai ir kalbina, kad savo kontraktus, pirmiau pasirašytus, laužytų ir sutiktų pas juos dirbt. Jeigu dar mūsų kokios organizacijos rengiasi siųst į užsienius atstovus, kurie nieko tremtiniams neduos, be suraminimo žodžių, tai pelningiau būtų pasiųsti tokį pasiuntinį į Kanadą, kur kupčiai patys ieško tremtinių, ten tik reikia tarpininkavimo.

Lietuvių vardas geresnis

Aną dieną New Yorko vienoj valgykloj netikėtai prie vieno stalelio valgiau su žmogum, kuris yra atstovas vienos popierio firmos iš Kanados. Kalbėdamas su juo apie viską, užsiminiau, ar jis nemėgtų parsikviest "tremtinių"? O jis sako, jau turime apie 400. Jo atstovaujama firma nėra visai patenkinta ateiviais, nes, jis sako, kad ateiviai neišvysto amerikoniško spartumo darbe ir negali tada užsidirbt "gero pinigo." Taip gi nusiskundė dezertyrais, kurie paliko darbą ir pabėgo, tokius jis pavadino "wise guys" kurie nenori dirbt. Iš lietuvių, jis sako, kad tik keli pabėgo, bet šiaip lietuviai firmai geriausiai patinka, ir ateityje, jeigu firma samdys daugiau "tremtinių", tai gal pasirinks daugiau iš lietuvių, kaipo "geresnius."

Neuždarykite durų kitiems

Kad ir mažai lietuvių pabėgo iš "miškų stovyklų" dėl vienų ar kitų priežasčių, bet tai juk gero vardo nesudaro. Jeigu yra rimtos priežastys, kad negalima bendradarbiaut su firma, galima būt gražiuoju "divorsuotis" su firma. Dezertyravimas firmai nepatinka, ir tuomi galima uždaryt duris į Kanadą kitiems tremtiniams, o tremtinių Kanadon patekimas daugiausiai juk nuo firmų ir priklauso.

Būtų smagu, kad lietuviai tą 10 mėnesių sutartį išlaikytų ir neatsirastų nei vieno, kurs paliktų firmai apie lietuvius blogų išpūdžių. Nieko nelaimėjo tie, kurie dezertyravo ir po Hamiltoną ir Torontą bastosi. Geras lietuviškas vardas atidarys duris dar likusiems tremtiniams. Būkit lietuviai, būkit vyrai!

Newarko TMD kuopa

Newarko TMD kuopa jau gavo knygų. Kai kurie kuopos nariai jau pasiėmė, kiti jas gaus, kaip greit ateis atsiimti arba kuopos susirinkime. Nors kai kurie nariai susidomėję, kad reikėtų surengt paskaitą, ypač apie lietuvių tautos patriarchą dr. J. Basanavičių, ar kitą koki asmenį, nusipelnusį lietuvių tautai. Tad, kada tokią paskaitą surengs Tėvynės Mylėtojų D-jos skyrius Newarke, prašoma bus ir apylinkės lietuvius dalyvaut. Gražu būtų, kad ir kitose kolonijose pasireikštų šią žiemą šiek-tiek TMD veiklos.

SLA

Nominacijos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje jau praėjo. Praėjo gana ramiai ir gražiai, ne taip, kaip tai kitados su dideliu triukšmu. Bet kažkodėl visgi mažai dalyvavo narių nominacijose, negu kitados. Kodėl taip yra, kodėl nesidomina rinkimais? O tai parodo, kad nariai nesidomi, kadangi Susivienijime nėra to gyvumo, koks buvo prieš kurį laiką, o ypač prieš šį praėjusį karą. Itin įdomu, kad nemažai jauno amžiaus narių iš SLA pasišalino, pareikalavo savo rezervų išmokėjimo. Gal dėlto taip yra, kad šiandien SLA vadovybė neturi aiškaus plano išdirbus, kaip pagyvinti SLA visą veiklą. O pagyvint galima, planų yra, tik reik kiek padirbėti. Tai turi padaryt SLA vadai. Iki šiol esamieji SLA vadai, ar būsimieji, nepateiks organizacijai veiklos planų, sustyrę sėdės, asmeniškas ambicijas statys aukščiau organizacijos tikslų, nesujdomins narių! Nariams turi patiekt planą ir tikslus, kokius užsibrėš, ar tai senieji ar naujeji kandidatai SLA gerovei. Tik tada gyvumo pasirodys organizacijoj.

J. V. Valickas.

Ant. Brasiūnas ruošiasi daktoratui

ELIZABETH, N. J. — Vienybiečių Brasiūnų sūnus Antanas siekia aukštųjų inžinierijos mokslų. Šiuo metu jisai Massachusetts Institute of Tecnnology ruošiasi įsigyti metalurgijos daktoratą. Antanas, tur būt, bene bus pirmas iš Elizabetho lietuvių įsigijęs tokį aukštą mokslo laipsnį.

Daktoratui įsigyti reikia be amerikiečių kalbos dar žinoti vieną svetimą kalbą. Kadangi Antanas Brasiūnas, kaip ir jo tėvai, yra susipratęs lietuvis patriotas, tai jisai nei kiek neabejodamas tąja svetima kalba pasirinko lietuvių kalbą. Tai taip pat gana retas reiškinys Amerikos universitetuose.

Antanas Brasiūnas yra baigęs lietuviškąją šv. Petro ir Povilo mokyklą Elizabethe, N. J. Toliau mokslą jis tęsė Antioch kolegijoje ir dar vėliau Ohio state universitete, įsigydamas atitinkamus mokslo laipsnius. Karo metu Antanas Brasiūnas dirbo mokslinį darbą Memorial Institute Columbus, Ohio.

Linkim jaunam patriotui Antanui Brasiūnui sėkmės! R.

BALF PAJAMOS GRUODŽIO MĖNESĮ

BALF centre nuo 1947 m. gruodžio 1 d. ligi 31 d. gauta aukų — 26.100 dol. Kitos BALF pajamos tokios: atsiųsta narių mokesčių 80 dol., už kalėdinius atvirukus gauta 332 dol. ir aukos Našlaičių fondui — 69 dol.

BALTIMORĖS PADANGĖJE

AUKSINIS JUBILIEJUS

Sausio 17 d. Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Kęstučio pašelpinė draugija šauniu bankietu ir prakalbomis paminėjo 50 metų savo Dr-jos sukaktį. Iškilmėm prasidėjus, Lietuvių Legijono 145 Posto nariai su vėliavomis įmaršavo į svetainę, o paskui juos draugijos valdyba ir visi garbės svečiai. Susėdus, kun. Pr. Liudas Mendelis sukalbėjo maldą. Paskui šeimininkės ir patarnautojos pateikė į stalus įvairių valgių. Vėliau prasidėjo programa. Rengimo komisijos pirm. J. Kašinskas su trumpa prakalba pradėjo programą ir perstatė toastmasterį — Petrą Jarą. P. Jaras, užėmęs toastmesterio vietą, trumpai priminė šio bankieto reikšmę ir pirmu kalbėtoju perstatė miesto majorą Thomas D'Alesandro Jr., kuris pasakė gražią prakalbą ir tuoj apleido svetainę, nes turėjo skubėti į kitą susirinkimą.

Publika, atsistojus, su gausiom katutėm išlydėjo garbingą svetį.

Po to kalbėjo draugijos pirmininkas Vincas Bridickas, jaunosios kartos lietuvis, kun. Pr. Liudas Mendelis, ilgametis draugijos raštininkas Jokubas Menkevičius, nurodė, kiek draugija per savo gyvavimo laiką išmokėjo ligoje pašalpų, kiek pomirtinių ir kiek visokiem labdarybės reikalam ir Lietuvos reikalam aukojo. Po to kalbėjo kongresmanas Edward Garmatz, adv. N. Rastenis, Tamas G. Grajauskas—asistant United States Attorney ir B.L.D. Tarybos pirm. Antanas Miceika.

Programos metu mirusieji draugijos nariai buvo pagerbti su malda, kurią atkalbėjo kun. Dr. L. Mendelis, visai publikai pritariant.

Programa užsibaigė taip pat su malda, kurią atkalbėjo kun. Dr. L. Mendelis.

Po to prasidėjo šokiai. Publikos buvo apie 400, tvarka buvo pavyzdinga. Negalima praleisti nepastebėjus tai, kad bankieto rengimo komisiją sudarė išimtinai jaunosios kartos draugijos nariai, už tai garbė jiems.

VEDYBINĖ SUKAKTIS

Įžymūs šios kolonijos veikėjai ir ilgamečiai Vienybės skaitytojai Vincas ir Ona Lokuševičiai sausio 17 d. tykiai, veik nepastebėti, atšventė 35 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktį.

Vincas Lokuševičius yra buvęs ilgus metus Lithuanian Federal Savings and Loan Association raštininku, taip pat Lietuvių Svetainės B-vės turto raštininku ir manadžerium. Ona, jo žmona, yra ilgametė L. M. P. Klubo raštininkė ir nenuilstanti Dainos draugijos ir Dainos choro veikėja.

Šia proga aš sveikinu ponus Lokuševičius, laimingai sulaukusius 35 metų savo vedybinio gyvenimo ir linkiu jums sveikiem laimingai sulaukti dar kitų 35 metų ir darbuotis lietuvių tarpe, kaip iki šioliai.

P. P. Jaras.

WORCESTERIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Sausio 18 d. Lietuvai Remti Draugijos skyriaus susirinkime nutarta pradėti tuoj pat aukų rinkimą Amerikos Lietuvių Tarybai. Ši rinkliava tęsis iki vasario 16 d. Tam reikalui išrinkta komisija: inž. J. Kiškis, J. Dvareckas, J. Krasinskas, A. Kriaučialis, M. Žemaitaitis, K. Jakimaitis ir V. Mitrikas.

Komisija ieškos būdų surengti Vasario 16 d. minėjimą visiems lietuviams bendrai. O jeigu kartais to nebūtų atsiekta, tai bus rengiama atskirai.

Iš Lietuvai Remti Draugijos 1 skyriaus iždo Amerikos Lietuvių Tarybai paskirta $50.

Į Lietuvai Remti Draugijos seimą, įvykstantį vasario 1 dieną Bostone, Mass., išrinkta 20 atstovų.

Sudaryta nauja skyriaus valdyba. Daugelis narių liko iš senosios valdybos, tik į vicepirm. vietą naujai išrinkta dr. Vaikšnoro žmona — Marijona Vaikšnorienė - Gumauskaitė, buvusi brooklynietė.

Įvyko Sandaros 16-tos kuopos susirinkimas. Iš kuopos iždo paaukota A. L. Tarybai $50. Išrinkta valdyba. Pasiliko senieji. Į veiklos komisiją išrinkti: L. Jablonskis, K. Zurlis, P. Juozunas.

Atstovais į Lietuvai Remti Draugijos I skyrių išrinkti: P. Miliauskas, J. Krasinskas ir L. Jablonskis. Šis susirinkimas iš viso buvo gausus ir buvo padaryta rimtų nutarimų. Keletas naujai įsirašė.

Vietos veikėjams pagerbti rengiamos puotos. Tokia puota buvo surengta pagerbti į miesto valdybos mokyklų narius išrinktą V. Vieraitį. Ji įvyko sausio 25 d. Vilniaus Aušros Vartų parapijos svetainėje. Taip pat rengiama puota pagerbti miesto aldermonui Juozui Grigaičiui.

Worcesetrio miestas šiuo metu turi 205,000 gyventojų. Įvairių dirbtuvių Worcestery yra 649. Tai jau, vadinasi, nemažas industrijos miestas. J. K.

BALF BENDRADARBIŲ DĖMESIUI

BALF vadovybė ir administracija visomis jėgomis rūpinasi, kad lietuvių tremtinių šelpimas ir kitokia jiems būtina parama būtų atliekama tvarkingai ir greitai. Labai pageidaujama, kad visi BALF bendradarbiai ir rėmėjai, šalia savo didžiųjų talkos darbų, pagelbėtų BALF Centro darbui pagreitinti, prisilaikydami savo susirašinėjime su BALF centru tokių pageidavimų:

1. Visus BALF'ui skiriamus čekius ir pinigines perlaidas rašykite ne pirmininko, sekretorės, iždininko ar kito asmens vardu, **bet tik organizacijos vardu — United Lithuanian Relief Fund of America. BALF pinigai yra dedami bankan ne asmenų, bet organizacijos vardu.**

2. Visus laiškus organizacijos reikalais malonėkite adresuoti ne Valdybos nariams, bet tiesiog—United Lithuanian Relief Fund of America arba BALF reikalų vedėjui, Juozui B. Laučkai, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Valdybos nariai retai būna centro raštinėje ir todėl jų vardu rašyti laiškai pasiekia savo adresatus pavėluotai.

3. BALF pirmininkui ir kitiems valdybos nariams prašoma **rašyti tik grynai asmeniniais reikalais.**

Pirmininko adresas yra 37 Park Ave., Yonkers 3, N. Y.

Sekr. — Nora M. Gugienė, 127 No. Dearborn St., Chicago 2, Ill.

Iždin. — Albinas S. Trečiokas, 314 Walnut St., Newark 5, N. J.

Visiems BALF rėmėjams reiškiu nuoširdžiausios padėkos ir geriausių linkėjimų

Kun. Dr. Juozas Koncius,
BALF Pirmininkas.

WATERBURY, CONNECTICUT

BLUE SHUTTER RESTAURANT
Mūsų patalpos tinkamos baliams vesuvėms ir kitokiems pokyliams
Aplankykite mūsų Bavarišką kambarį
FLORENCE YUSKAS DANOSKY, sav.
776-780 BANK STREET Tel. 3-9652

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

CHARLES KULAS
Drabužiai vyrams ir moterims siuvami pagal užsakymus
Taip pat taisomi, valomi ir prosijami
698 N. Riverside Street
Telefonas 3-6230

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

THOMAS MATAS
Real Estate
81 Fox Street

KRUGELIO
Degtinės Krautuvė
Mes turime įvairiausios rūšies vyno, alaus ir degtinės
Green ir John Streets
Telefonas 3-9658

TRAFFIC LIGHT RESTAURANAS
Jonas Marcinkus, sav.
GĖRIMAI IR MAISTAS
768 Bank Street

BUS STOP RESTAURANT
M. Lekevičienė, Sav.
Geriausi gėrimai ir užkandžia
821 Bank Street

CHARLES STRIKULIS
Maisto Krautuvė
851 Bank Street
Telefonas 4170

Laidotuvių Direktoriai
John Deliniks ir Sūnus
17 Congress Avenue
Telefonas 3-6181

Vaistinė
Bendler's Drug Store
Paruošami visoki receptai
VISOKIŲ RŪŠIŲ LIKERIAI
Bank Street ir Congress Ave.

Albert J. Bronsky
Advokatas
LILLEY BLDG. Rooms 809-811
111 W. Main Street
Res. 4-0762 Office 3-1211

BRASSCO
BOTTLING CO., Inc.
Įvairios sodės
B. Kasparavičius, sav.
24 E. Liberty Street
ir 21 Bond Street
Telefonas 5-1217

CAPOZZI
Cleaners and Dyers
Raštinė
69 Congress Avenue
Krautuvės
1 Clay Street
75 Congress Avenue
Telefonai: 3-1123, 3-1124

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumball Street
NEW HAVEN, CONN.

STANLEY TOLIUS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
158 N. Main Street
UNION CITY, CONN.
Tel. Naugatuck 4864

ADAM'S
SERVICE STATION
Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

VILLAGE INN UŽEIGA
M. Jurgėlas, sav.
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
1306 Main Street
E. HARTFORD, CONN.
Tel. 8-3732

Princess Ballroom Restauranas
FRANK HAIKO, Sav.
Pietus nuo 11 iki 12 Vakarienė nuo 5 iki 9
Sekmadieniais nuo 12 iki 8 v. v.
ŠOKIAI KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
ROCKVILLE, CONN. Tel. 1327

WYOMING HARDWARE AND SPORTING GOODS
LIETUVIAI SAVININKAI
Viskas, kas žvejonei, medžioklei ir namams
7930 WYOMING AVENUE DEARBORN, MICH.

DETROIT, MICH.

GAY PAREE ŠOKIŲ SALĖ
Kundrota ir Kulikauskas, sav.
138 Seven Mile Rd.
Telefonas 9-9836

CHARLE'S BAR
Ch. Rakauskas, sav.
1503 Springwells

Lietuviams gerai žinomas restoranas
CITY LUNCH
J. KAIRIS, Sav.
42 Millbury St.
Worcester, Mass.

DREAMWALD CAFE
ST. GONIPROW, Sav.
859 Western Avenue
Lynn, Mass.

EMPIRE LAUNDRY
17-35 Myrtle Street
Lynn, Mass.

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 Park Street Tel. 1481

CONCRETE BLOCK and PRODUCTS Co.
Manufacturers of
REAL BLOCKS BUILDING SUPPLIES
5740 MARTIN AVE. DETROIT, MICH.
Tel. Tyler 4-1711

ACME PIE COMPANY
J. HOMCHIS. pres
PARENGIMAMS IR NAMŲ VAIŠĖMS
Dideli ir maži pajai
Reikalaukite visose Detroito ir apylinkių krautuvėse
296 E. Milwaukee Detroit, 11, Mich

E. and B. WOODWARD DIST. CO.
LIGHT LAGER BEER
KASTANTAS YASBUTIS, SAV.
744 E. SAVANNAH Tel. Twinbrook 3-2700,1

Cleveland, Ohio

P. P. Muliolis ir Sūnus
Gen. Apdraudos agentura
Real Estate Broker
Morgičių paskolos ir Notaras
6606 Superior Avenue
Tel. Henderson 6729

LITHUANIAN
FUNERAL HOME
DELLA E. JAKUBS
(Jakubauskienė)
Laidotuvių Direktorė
Kambariai pašarvojimui
6621 EDNA AVE.
Endicott 1763

HATCHKISS STREET GARAGE
JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai:
Biznio Naugatuck 5727 Rezid. Woodbury 321-3

HARTFORD AVENUE
RESTAURANT
Andrew Svirinas, sav.
36 HARTFORD AVENUE
Tel. 6639

A. VENSKŪNAS
Laidotuvių Direktorius
665 Stanley Street
Tel. 9-1702

PAUL'S RESTAURANT
FAUL VISNIAUSKAS
31 Spring Street Tel. 8774

PHILADELPHIA, PA.

NATIONAL PRODUCTS CO.

HARRY A. CAPLEN

Alui pilstyti priemonės. Stiklai barui. Indai. Šakutės ir šaukštai. Stiklai ir krėslai. Barų įrengimai.

109-113-115 NORTH 2nd ST.,

DAPŠIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA

Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.

Patogu privažiuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių.

1327 W. SOMERSET STREET

GUS TUNAITIS

— RESTORANAS —

3701 Old York Road

GILLIS GĖLININKAS

PUIKIAUSIOS GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS

Telegramomis užsakymai visame pasaulyje

N. E. Cor. 2nd Street Tel. DE 4-6611

IŠPARDAVIMAS NUOSAVYBIŲ

Gražus taproom ir šokiam salė ir 3 butai

Garažas ir automobilių biznis, einąs per 30 metų

100 lotų Merchantville, N. J. Šale golfo laukas

Nuosavybės East Brunswick, Middlesex County, New Jersey valstybėje.

Vasarnamis prie jūros. 10 kambarių ir 2 maudynės. 3 Atlantic Ter., Cape May, N. J.

PRANAS LULEVIČIUS

1949-57 N. FRONT ST. PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.

VYNAI - LIKERIAI - ALUS

113 SOUTH 34th STREET

Arti Pennsylvanijos Universiteto

WILLIAM PASCHALL

Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphijoje. Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams ir kitoms vietoms.

718 CALLOWHILL STREET

Telefonas: Lombard 3-3144

GRUSH HOTEL AND BAR

ADAM GRUSH, SAV.

Kampas BROAD ir RACE STREETS

(prie Broad Street Stoties)

Tel. Rittenhouse 6-6530

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, Sav.

63rd STREET at WOODLAND AVENUE

Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey

1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.

Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME

2016 E. ALLEGHENY AVE.,

PHILADELPHIA 34, PA

Tel.: GA 3-1411

Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Liūdesio valandą prašomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.

FRANK A. BALIN

Laidotuvių Direktorius

CHICAGIEČIŲ TREMTINIŲ ŽODIS

Lietuvių Tremtinių Draugijos Chicagoje valdyba Vienybei atsiuntė tokį pareiškimą:

Š. m. sausio mėn. pradžioje visuose Amerikos lietuvių laikraščiuose pasirodė New Yorke ir apylinkėse apsigyvenusių lietuvių tremtinių pareiškimas dėl atvykusių į Jungtines Valstybes lietuvių tremtinių visuomeninės veiklos. Nors pareiškime ir nenurodyta, kam jis taikomas, tačiau kadangi jame kalbama apie Tremtinių Draugijas, Lietuvių Tremtinių Draugijos Chicagoje vardu, turime pareikšti štai ką:

1. Lietuvių Tremtinių Draugijos Chicagoje įstatuose pasakyta: **"Draugija aktyviai dalyvauja Amerikos lietuvių veikloje ir skatina pavienius Draugijos narius įsijungti į visuomeninę bei kultūrinę Amerikos lietuvių veiklą."**

Kuomet New Yorke gyveną tremtiniai dar tik prieina išvados, kad visų naujai atvykusių lietuvių pareiga yra įsijungti į Amerikos lietuvių kultūrinę bei visuomeninę veiklą, Chicagoje apsigyvenę ir į Lietuvių Tremtinių Draugiją susibūrę naujai atvykusieji lietuviai tai jau seniai yra padarę.

Lietuvių Tremtinių Draugija Chicagoje įsteigta ne atsiribojimui nuo Amerikos lietuvių veiklos, bet kaip tik tam, kad tremtiniai bendrame veikime galėtų aktyviau dalyvauti, nes susiorganizavę į vieną Draugiją tremtiniai visuomet gali daugiau padaryti, negu išsimėtę po visokias draugijas ir jokio ryšio tarpusavy neturėdami. Galima čia pat dar nurodyti, kad Chicagoje yra visokių draugijų ir klubų, kaip Suvalkiečių Draugija, Utenos Apskrities Draugiškas Klubas, Žemaičių Klubas, Joniškiečių Klubas ir pan., kuriems tačiau niekas neprikiša, kad jie yra kliūtis Amerikos lietuvių veiklai, nors pagrindo yra tiek pat, kiek ir New Yorke apsigyvenusių tremtinių priekaište Tremtinių Draugijoms.

2. Ir New Yorke bei apylinkėse apsigyvenę lietuviai tremtiniai turi palaikyti nuolatinius savitarpinius ryšius, nes tremtiniai turi tokių reikalų, kurie tik jiems vieniems terūpi. Todėl esą reikalinga nustatytais laikotarpiais rinktis į "Tremties Ateivių Sueigą" ir išrinkti penkių asmenų "Tremties Ateivių Bendruomeninę Komisiją", kurios pareiga būsianti šaukti sueigas ir tvarkyti einamuosius reikalus.

Mes manome, kad čia nieko naujo neišrasta, o tik tremtiniai pavadinti nauju "tremties ateivių" vardu, Tremtinių Draugija perkrikštyta "Tremties Ateivių Sueiga," o Tremtinių Draugijos valdyba pavadinta gramozdišku "Tremties Ateivių Bendruomeninės Komisijos" vardu.

Nors oficialiai mes esame vadinami ateiviais (immigrants), tačiau mes tebesijaučiame tokiais pat tremtiniais, kokie buvome Europoje, ir neprarandame vilties grįžti į savo tėvynę Lietuvą.

Europoje ir čia nukalama visokiausių naujadarių ("rikiuojantieji veiksinai" ir pan.), tačiau tai nereiškia, kad visi lietuviai turi juos priimti. Todėl mes ir toliau liksime susibūrę į Lietuvių Tremtinių Draugiją Chicagoje, rinksimės į mėnesinius susirinkimus ir veiksime organizuotai. **Susirinkimuose tarsimės, kaip ir ligi šiol tarėmės, mums, tremtiniams, rūpimais klausimais ir aptarsime būdus ir priemones, kaip mes galėtume dar aktyviau įsijungti į Amerikos lietuvių visuomeninį ir kultūrinį darbą, o valandai išmušus — grįžti į tėvynę.** Tai yra svarbiausieji Lietuvių Tremtinių Draugijos Chicagoje tikslai.

— Kasmet apie 5,000 amerikiečių miršta nuo apendicito, ir tik todėl, kad daugelis jų nebūna laiku nuvežti į ligoninę.

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE

N. E. Cor. 16th and Spring Garden

Phone — Business LO7-8662, LO7-4967 Residence Cheltenham 2562

Leo and Vickie's Cafe

Leo ir Viktorija Kondrotai, sav.

1700 S. Water Street

Tel. Howard 7043

Maloni lietuviška užeiga

VYNAS—LIKERIAI—ALUS

Joseph Kodes, Sav.

2553 North 2nd Street

WILLIAM VALAITIS

Visokeriopas automobilių taisymas

1730-2 E. Moyamensing Avenue

Tel. Howard 0896

Lietuviškas Restoranas

Antanas Zvigaitis, sav.

Likeriai, Vynas ir Alus

5424-26 Woodland Avenue

Tel. Belgrade 6-5113

JONAS TUNAITIS

Maloni Lietuviška Užeiga

301 W. Susquehanna Avenue

Tel. Regent 6-3555

Spokas Electric

ELECTRICAL CONTRACTING RADIO REPAIRS

Refrigerators - Radios - Lamps

Amelia A. Spokas, Sav.

5021-23 Baltimore Avenue

Telefonas AL 4-5067

PETER DAVIDONIS

Vynai - likeriai - alus

2327 Brown Street

FRANKFORD AV. CAFE

John Baltaduonis, sav.

1700 Frankford Avenue

Lietuviška Užeiga

Antanas Miežis. sav.

2207 North 2nd Street

Lietuviška Užeiga

Juozas Valonet, sav.

5300 Tacony Street

A. KARVELIO UŽEIGA

Likeriai—Vynas—Alus

North East kampas Frankford ir Girard Avenues

ANTHONY MARTIN

Restauranas ir Baras

3759 North 7th Street

KROMETAL INC.

M. I. DUMSHA, pres.

S. DUMSHA, Treas. E. C. WASIKONIS, Sec.

Mūsų dirbtuvėje gaminami šie dalykai:

KRĖSLAI BARAMS,
ĮVAIRIOS KĖDĖS,
BALDAI VIRTUVEI,
ARBA DINETTE SETS,
MODERNŪS STALAI
IR KITOKIOS RŪŠIES
NEDEGAMA MEDŽIAGA
APTRAUKTI BALDAI

Mūsų gaminių kokybė žinoma visai Amerikai

Kreipkitės šiuo adresu:

KROMETAL, Inc.,

5013-17 MELROSE ST., PHILADELPHIA 37, PA.

Tel.: CUmberland 8-8300.

ALICĖS STEPONAVIČIENĖS DAININININKŲ KONCERTAS PHILADELPHIJOJE ŠEŠTADIENĮ, SAUSIO (JANUARY) 31 D., 1947 M.

Pradžia 7:30 val. vak.

LIETUVIŲ MUZIKALINĖJE SALĖJE

Tilton St. ir Allegheny Ave.

Po koncerto šokiai, kuriems gros A. Dambrausko orkestras.

ŪKININKAI ŠAUKIASI PAGALBOS

Daugelis tremtinių ūkininkų norėtų atvykti į Ameriką ir dirbti farmose, bet, neturėdami su Amerikos farmeriais ryšio, negali gauti kvietimo. Jei kurie lietuviai farmeriai norėtų pasikviesti darbams tremtinį ūkininką, tai žemiau duodu keletą adresų.

1. Steponas Jakubickas, 38 metų, su žmona 28 metų, gyvena Vokietijoj (rašyti šiuo adresu) Ingolstadt, 13b., Lithuanian Camp "C", USA Zone, Germany. Abu moka gerai ūkininkauti, taip pat moka vesti daržininkystės ir paukščių ūkius.

2. Izidorius Straukas, 44 metų su sūnum 18 metų ir dukra 16 metų. Adresas: I. Straukas, (13B) Memmingen, Memimingerberg, Kunnersberg Str. 18, Germany, US Zone. Visi trys yra sveiki ir buvę geri ūkininkai. Prašo afideivitų atvažiuoti į Ameriką.

3. Bronius Lukavičius — su žmona ir jo sūnus su žmona. Visi keturi asmenys moka gerai dirbti žemės ūkio darbus, nes Lietuvoje turėjo savo ūkį. Moka sodų ir paukščių ūkius vesti. Nori afidevitų ir pasižada farmeriui, kuris pasikvies dvigubai atidirbti už padarytas išlaidas. Jų adresas: Br. Lukavičius, (14a) Schwabische Gmund. Bismark Kazerne, Litauische Lager, Block 10, Zim. 98, US. Zone, Germany.

4. Juozas Markauskas — 43 metų, žmona — 41 metų, dvi dukterys 15 ir 17 metų amž. Adresas: J. Markauskas, (13a) Scheinfeld, Schwarzenberg, US Zone, Germany.

Lietuviai farmeriai norintieji greičiau gauti vasarai darbininkų, turite tuojau kreiptis paduotais adresais ir pasikviesti juos į Ameriką. Jei kas norėtų pašelpti šiuos ūkininkus maistu, tai galite šiais adresais pasiųsti maisto ar rūbų pakietukų.

Jei kas norėtų gauti daugiau informacijų apie tremtinius ūkininkus, galite kreiptis šiuo adresu: Br. Budginas, 6919 so Rockwell street, Chicago 29, Illinois.

PRAŠO AFIDAVITŲ

Tremtinys Jonas Dekeris, katalikas, nevedęs, gimęs 1907 m. gruodžio 13 d., neturįs jokių giminių Amerikoje, ieško geradario lietuvio, kuris jam parūpintų afidavitą atvažiuoti į Jungt. Amerikos Valstybes. Prašo jam rašyti šiuo adresu: **Jonas Dekerys, Muenchen - Freimann, SS Kaserne Bl. I - 7, Germany**

PASTABA DĖL ANTANO TOLIO

Vienas neseniai iš Europos į Chicagą atvykęs lietuvis rašo, veikia ir į biznį eina Antano Tolio vardu. Tai nėra nei tikras jo vardas, nei tikra pavardė. Jis žmonėms aiškinasi, tai nusikalęs iš savo pirmojo vardo Anatolio. Štukorius, tas Anatolis. Slapyvardį galima iš daug ko pasidaryti ir jį nesunku susilieškoti. Slapyvardžių yra visokių. Ir lig šiol pas mus nebuvo praktikuojama pasisavinti slapyvardį labai panašų į viešai žinomo žmogaus vardą ir pavardę.

Taigi, gaila, kad tas žmogus, išsižadėjęs savo krikšto vardo ir savo tėvų pavardės, pasirinko Antano Tolio vardą, kuris yra žmonių maišomas su viešai žinomo čia ir Lietuvoje Antano Tulio vardu.

Toks to žmogaus elgesys yra įtartinas. Būtų gražiau, jei jis veiktų tikru savo vardu, arba jei jau gėdinasi savo tikrojo vardo, tai bent pasirinktų kitą kokį, kuris nebūtų maišomas su viešai žinomo žmogaus vardu. Tada žmonės tavimi daugiau pasitikės.

Prašau poną Anatolį pagalvoti.

Antanas Tulys

IEŠKOMI

Agronomas Juozas Navakas, gyv. Hanau a. M., Hessen Lamboy Strasse 84, Germany, USA zone, ieško šių giminių:

1) Navako, kil. iš Parijų k., Daujienų valsč., Biržų apskr., turi ūkį Amerikoje, į kurį atvyko prieš pirmą pasaulinį karą.

2) Šiaučiūnaitės Onos (ištekėjusi) iš Mikėnų k., Daujienų valsč., į Ameriką iškeliavo prieš karą.

3) Krikščiūno Juozo iš Berklainių k., Daujienų valsč.

4) Vasiliausko Alfredo ir Jono iš Parijų k., Daujienų valsč. Jie yra iškeliavę į Ameriką prieš antrąjį pasaulinį karą.

Ieškau Amerikoje gyvenančius Tamošiaus Vyšniausko brolius Aleksandrą ir Joną Vyšniauskus, gimusius Eglupių km., Vilkaviškio apskr. **Anelė Vyšniauskaitė**, DP Camp, Northern Kaserne, Wurzberg, Germany, US z.

Jaunas lietuvis, gyvenąs Vokietijoje, norėtų susirašinėti su Amerikos lietuvaite. **Mykolas Chinas**, Post Friedrichsdorf uber Gutersloh (Westfalen) Senne 1, Waldschule, Germany

---

Jonas Jankauskas, kilęs nuo Šakių, prašo atsiliepti gimines ir pažįstamus. Prašau rašyti: (24) Flensburg, Baltic Camp Trollsee, Germany, Bz.

NORITE ŠVIEŽIŲ VAISIŲ IŠ FLORIDOS?

ORLANDO, Florida. — Vienybietis Louis J. Lietuvnikas čia turi didžiulius sodus, kur auginami įvairių rūšių vaisiai. Savo užaugintus vaisius Lietuvnikas pats supakuoja ir išsiuntinėja į visus miestus parduoti. Tam reikalui šiemet jisai pasistatė naują pastatą, kur vaisiai supakuojami. Lietuvniko parduodami orindžiai yra geriausios rūšies, nes jie skinami, kai esti visai nunokę ir jisai visai nevartoja, kaip kiti pirkliai, dažų orindžiams dažyti.

Lietuvnikas sudaro trejopus siuntinius: po 90 svarų, 55 sv. ir 27 sv.

Kainos tokios: 90 sv. tangerines kainuoja $5, 55 sv. —$4 ir 27 sv. — $2.50. 90 sv. grapefruit —kaina $5, 55 sv. — $4 ir 27 sv. — $2.50. 90 sv. orindžių kainuoja 6 dol., 55 sv —$5 ir 25 sv — $2.50. Geriausių Floridos orindžių, vad. Temples, 90 sv. siuntinys kainuoja 7 dol. 55 sv. — $6 ir 27 sv. — 3 dol.

"Juice" gaminti geriausi vadinamieji St. Michael Blood orindžiai. Jų palyginti mažai dar užauginama, nes jų priežiūra daug keblesnė, nei kitų. Šių orindžių 90 sv. siuntinys kainuoja 6.50 dol., 55 sv.— 5.50 dol ir 27 sv. 3 dol. Delux rūšies orindžių (jie laikomi iš viso geriausi orindžiai) 90 sv. kainuoja $11, 55 sv. — $8 ir 27 sv. — $6.50.

Pageidaujant, į vieną siuntinį galima įdėti įvairių rūšių orindžių

Šios kainos ne vien už vaisius, bet ir už express pristatymą iki užsakytojo namų. Jei kartais bevežiant dalis siuntinio būtų sugadinta, tai apie tai pranešus Lietuvnikui, jisai tokį pat kiekį atsiųs be atskiro atlyginimo. Užsakydami prašoma pasiųsti money order arba čekį. Kas kartą paragaus Lietuvniko auginamų vaisių, tas, be abejo, liks jo nuolatiniu klijentu. Dabar užsakius, bus pristatoma visai šviežių orindžių, nes dabar jie skinami.

Louis J. Lietuvniko adresas toks: **Route 5, Box 469, Orlando, Florida.**

A. K. KLIMAS

Likeriai - vynas- alus

353-355 Newcastle Street

Minersville, Pa.

NEW YORK BAKING CO.

J. Grabauskas, sav.

Lietuviška duona ir pyragai

SPRING IR 5-TH STS., FRACKVILLE, PA.

Telefonas - 127

URITIS HOTEL

BARAS IR RESTORANAS

Jurgis Uritis, sav.

200 N. Main and Coal Streets

SHENANDOAH, PA.

Tel. 2902 - 2804

VICTOR ELENAUSKAS

Vynas - likeriai - alus

Perka-parduoda senus automobilius

61 WATER STREET,

New Philadelphia, Pa.

Tel. Silvercreek 2961

SIMON DRANGINIS

KIRPYKLA

57 Water Street

New Philadelphia, Pa.

S. BULOTA

Batai ir Vyrams Aprėdalai

NEW PHILADELPHIA, PA.

P. O. SILVER CREEK, PA.

PAULIONIS MOTOR CO.

PLYMOUTH, DODGE AUTOMOBILIAI

DODGE SUNKVEŽIMIAI

Stabdžiai, alyvos filtrai, gaso pumpos, Bendix gasas ir alyva, baterijos, elektros aparatų dalys ir taisymas.

521 - 23 EAST CENTRE ST., SHENANDOAH, PA

Telephone 2-0862

SMITH PHOTO STUDIO

414 North Centre Street

POTTSVILLE, PA.

Phone 3995-J

DAILEDA'S MARKET

PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

1069 WYOMING AVENUE EXETER BORO, PA.

Telephone Pittston 1216

SILVER LAKE PACKING CO.

J. C. Kveragas, sav.

Namuose paruošta kiauliena, veršiena ir jautiena

137 FRANKLIN AVE., SCRANTON, PA.

Tel.: 4-6185 - 6186

VIENYBĖ
412 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

DAR YRA VILTIES

Jeigu Hitleris, Stalino padedamas, nebūtų padegęs antrojo pasaulinio karo, tai ateinantį mėnesį Lietuva minėtų 30 metų nepriklausomybės paskelbimo sukaktį.

Deja, nacių-sovietų draugystė ir vėliau vakarų sąjungininkų nuolaidos Stalinui baigėsi tuo, kad pagaliau ne tik Lietuva, bet ir visa eilė kitų Europos valstybių po karo neatgavo savo nepriklausomybių.

Pati didžiausia likimo ironija yra ta, kad praeitą karą vienas diktatorius pradėjo, o kitas diktatorius baigė. Tuo tarpu demokratinės valstybės, kariavusios prieš diktatorių užmačias pavergti mažąsias tautas, nieko nelaimėjo. Priešingai. Pavyzdžiui, demokratinės valstybės dovanojo Stalinui daugiau, negu Hitleris karo pradžioje jam buvo davęs. Hitleris Stalinui buvo atidavęs pusę Lenkijos, Baltijos valstybes, Besarabiją ir Bukoviną. Bet demokratinės valstybės, savo nuolatinių nuolaidų dėka, Stalinui atidavė žymiai daugiau. Jos jam atidavė, pavyzdžiui, Rytų Prūsus, kurie tiek etnografiniu, tiek geografiniu požiūru niekad, o niekad nepriklausė Rusijai. Hitleris Stalinui buvo davęs pusę Lenkijos, bet demokratinės valstybės, tu pačių nuolaidų dėka, jam atidavė visą Lenkiją, Vengriją, Čekoslovakiją, Balkanų valstybes ir nemaža dalį pačios Vokietijos, nekalbant jau apie Aziją, kur Maskva taip pat daug laimėjo.

Ar šitokioje Europoje yra įmanoma žmoniška taika? Ne ir dar kartą ne! Vakarų pasaulis vis labiau ir labiau pradeda įsitikinti, kad kaip su Hitlerio, taip ir su Stalino Europa jokis "biznis" neįmanomas. Aišku, anot Bevino, kad su Sovietų Rusija reikės griežčiau kalbėtis nirma, nesu jis bus įsigijusi atominę bombą.

Todėl ir mes, ruošdamiesi minėti Lietuvos 30 metų nepriklausomybės sukaktį, šiuos faktus privalome išdėti į galvas. Ne tik lietuviams, bet ir kitoms Stalino pavergtoms Europos tautoms dar nėra dingusi viltis įsilaisvinti.

JUNGTINĖS PASTANGOS ŠELPTI BADAUJANČIUS UŽSIENYJE

Vasario mėnuo yra paskirtas didžiuliam užsienio pašalpos vajui, kurio metu bus siekiama sukelti 60 milijonų dolerių. Šį vajų skelbia ir vykdo naują jungtinė pašalpos organizacija. **Tai American Overseas Aid — United Nations Appeal for Children, sutrumpintai— A. O. A.**

Naujoji šalpos organizacija buvo įsteigta 1947 m. rugsėjo 24 d. Washingtone. Ta proga, didžiųjų šalpos organizacijų vadus ir žymius rėmėjus pas save buvo pasikvietęs pats prezidentas Truman. Baltuose Rūmuose tada įvykusiam pasitarime BALF atstovavo pirm. kun. Dr. Juozas B. Koncius.

Naujosios organizacijos vadovybėj yra per 100 plačiai žinomų amerikiečių asmenybių. A. O. A. pirmininku išrinktas Lee Marshall, labai gabus pramonininkas, didelis labdarys. Direktorių Taryboje yra du lietuviai — kun. Jonas Balkūnas ir bankininkas Jonas Brenza.

American Overseas Aid —UNAC vadovybė į savo šeimą priėmė 26 šalpos organizacijas, kurių **tarpe yra ir Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas.** Priimant į AOA narius buvo kreipiama didžiausio dėmesio į šalpos organizacijos praeitį, jos atliktus darbus, santykius su federalinės valdžios įstaigomis, dalyvavimą reikšmingose Amerikos organizacijose, darbo kontrolę, atsiskaitymą ir t.t. Kiekvienai AOA dalyvaujančiai šalpos organizacijai bus paskirta tam tikra suma pinigų iš vajaus metu sukeltų aukų. Iš AOA gaus ir BALF, bet **gausimos sumos dydis** priklausys nuo vasario mėnesio vajaus pasisekimo.

Visi kenčiančiųjų ir vargstančių užsienyje žmonių prieteliai ir geradariai prašomi ir kviečiami talkon. AOA vajus vedamas visuose miestuose, visoje šalyje. Spauda, radijas ir kiti susisiekimo šaltiniai teikia talką. Visi supranta, kad jungtiniame darbe glūdi didžiausias pasisekimas.

— Senovės actekai buvę labai prietaringi žmonės. Ypač jie tikėdavę skaičiui 13. Tuo tarpu kai šis skaičius dabar laikomas nelaimingas, tai actekai ji laikė laimės skaičiumi.

Minėtinos sukaktys

1881 m. sausio 22 d. gimė Jurgis Čiurlys, Kauno Vytauto Didž. universiteto profesorius, parašęs keletą mokslinių darbų iš inžinierijos srities. Prof. Čiurlys neseniai atvyko į JAV.

***

1851 m. sausio 25 d. Panevėžio apskr. gimė Petras Vileišis (P. Nėris), miręs 1926 m. P. Vileišis buvo pirmojo lietuviško dienraščio Vilniaus Žinių steigėjas ir leidėjas, be to, spaudos draudimo metu išleido legaliai keletą lietuviškų knygučių.

***

1858 m. sausio 27 d. Ottawa paskelbiama Kanados sostine.

***

1887 m. sausio 31 d. Paželsvyje, Indrijavo valsč., gimė JAV lietuvių veikėjas Fortunatas J. Bagočius.

Mano pastabos

Kai kas jau dabar ima protauti, jog jei negalėsime atlaikyti suamerikoninimo bangos, turės juk čia ateiti tokia juoda diena, kai lietuviškumą Amerikoje veš į kapus. Tada lietuviškumas sustings: liausis ėję lietuviškieji laikraščiai, bažnyčiose nebesigirdės lietuviškožodžio, savo duris uždarys lietuviškos mokyklos ir pan. Šiurpu ir drebulys, sako, krečia apie tai galvojant. Niekas, žinoma, nežino tos baisiosios dienos metų ir mėnesių, tačiau, girdi, ji jau ne už jūrių marių....

***

Sakyčiau, šios mintys iš dalies per juodos ir be pagrindo. Juk ne nuo šiandien lietuybei amerikonizmas "grąso", ir dar mes nelabai linkę jam nusilenkti. Ačiū Dievui, daug ir gana daug yra šeimų, kur lietuviškas žodis skamba po senovei, nors josios nariai nėra matę Lietuvos ir, gal būt, ne per daug apie ją girdėję. Bet jų širdyse tebeliepsnoja lietuviškosios tradicijos, papročiai ir pati kalba. Amerikoje yra lietuviškų salų, kurios savo lietuviškumu drąsiai gali konkuruotis su savo tautiečiais, gyvenančiais Lietuvoje.

***

Dar vienas stambus lietuvybės šulas — tai naujieji ateiviai, kurie netolimoje ateityje šiaip ar taip ims lietuvybės vairą šioje šalyje. Mes dažnai baidomės, jog jie kartais gali nepritapti ar nejaugti į lietuviškąją Amerikos visuomenę. Šiuo atžvilgiu esu optimistas. Pamatysite, tai ir ateitis parodys. Šie vyrai, kurie ne vienas šviesuolis, žino ką daro.

***

Pavojų nutausti lietuviai savo laiku yra pergyvenę ne vieną. Lenkai buvo prisispyrę juos padaryti "tauriom lenkiškom dūšiom", rusai taip pat ne kitokie— savo "druką" brukdami, o lietuviškąją užgindami, tikėjosi laurų pasiskinti, bet visi šie ir kiti, kurie nepaminėti, pajuto, jog tas pipiras jiems perkartus. Tiesa, šioje šalyje niekas nulietuvinimo prievarta nedaro, dėl lietuviškų raidžių nevaro į Sibirą, tačiau tai, atrodo, ir pavojingiausia, nes tada mes tykiai slenkame į amerikonizmo buči, nerodydami jokios jam reakcijos. **J. VALTYS.**

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 30 METŲ SUKAKTIES PROGA

Artėja 1948 m. vasario 16-oji diena. Tą dieną sukanka 30 metų nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo. Neilgai, palyginti, truko mūsų valstybės laisvas gyvenimas. Tačiau per tą laiką lietuvių tauta, turėdama senas valstybines tradicijas, savitos kultūros pagrindus ir didelį teisingumo supratimą, įrodė pasauliui, kad ji yra taikingas ir nuoširdus tautų bendruomenės narys, o taip pat pozityvus veiksnys Europos ūkiniame, politiniame ir kultūriniame vyksme.

Lietuvos valstybinio suverenumo vykdymą sukliudė antrojo pasaulinio karo sukėlėjai. Šis karas baigtas, nors pasaulis vis dar tebėra nežinioj ir netikrume, belaukdamas pastovios ir teisingos taikos bei laisvės. Laukia laisvės ir taikos ir lietuvių tauta, kurios tėvynė vienašališku agresijos aktu užgrobta ir klasta bei smurtu įjungta į Sovietų s-gą, o ji pati blaškoma, naikinama iki šiol negirdėtomis priemonėmis.

Tačiau lietuvių tauta visad buvo ir pasiliko ištikima didiesiems teisės ir teisingumo dėsniams, išreikštiems Atlanto chartoje, Roosevelto keturiose laisvėse, Trumano punktuose. Šis lietuvių tautos tikėjimas į teisingumo ir gėrio pergalę, lydėjo ir lydi ją kovoje prieš didžiųjų grobikų planus bei siekimus!

Lietuva, nežiūrint jos pakeltų milžiniškų aukų, nuostoliu ir dabartinio naikinimo, tebėra gyva ir kovojanti dėl savo teisių, dėl teisingumo, laisvės ir pastovios taikos. Šioje gigantiškoje kovoje ji ne viena. Visos vakarų civilizacijos tautos kaupia jėgas šiam šventam žygiui, ieško būdų ir priemonių grąžinti pasauliui laisvę, ramti ir taiką. Čia yra ir mūsų kovai prasmė ir viltys!

1948 m. vasario 16-oji diena tebūnie proga lietuviams, kur jie bebūtų, vieningai ir ryžtingai kelti pasauliui Lietuvos ir lietuvių tautos nudienę kančią ir jos teisingas šventas pastangas laisvės kovoje, proga belstis į pasaulio sąžinę, šaukiant teisės ir teisingumo visoms tautoms!

Tokia būtų 30-sios vasario 16 minėjimo esmė. Šioje minėjimo akcijoje turi dalyvauti visos mūsų pajėgos, visi pasaulio lietuviai ir jų draugai.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirmininkas

LAIŠKAS IŠ WASHINGTONO

Debatai dėl tremtinių įsileidimo į Ameriką

Rašo HYPATIJA YČAITĖ

Sausio 13 d. Shoreham Hotel, Washington, D. C., įvyko debatai apie išvietintųjų asmenų įsileidimą į J.A.V. Už įsileidimą kalbėjo senatorius J. H. McGrath, demokratas iš Rhode Island, ir Democratic National Committtee pirmininkas, taip pat p. Ugo Carusi, anksčiau buvęs Commissioner of Immigration and Naturalization, dabar užimąs vietą specialaus patarėjo DP klausimais. Šie abu — McrGath ir Carusi — neseniai turėjo progos patys aplankyti DP lagerius Europoje.

Prieš DP įsileidimą kalbėjo kongresmanas Ed Gosset, demokratas iš Texas ir narys House Judiciary Subcommittee on Immigration and Naturalization; ir Kongresmanas J. M. Robsion, republikonas iš Kentucky, Ranking Majority Member of House Judiciary Committee.

Diskusijos užsitęsė virš pusantros valandos laiko. Dalis buvo transliuojama per radiją kaipo American Forum of the Air programa. Po transliacijos buvo klausimai iš publikos, į kuriuos atsakinėjo kalbėtojai, o šiems pasibaigus buvo progos publikai prieiti ir asmeniškai pakalbėti su jais.

McGrath ir Carusi labai aiškiai ir nuoširdžiai rėmė išvietintų asmenų įsileidimą į J.A.V., sakydam, kad tai esanti amerikiečių pareiga parodyti pasauliui gerą pavyzdį. Esą, dabar kiti pasaulio kraštai nenori DP įsileisti, nes visi laukia, ką darys Amerikos J. Valstybės. Iš dviejų Senatorius McGrath yra iškalbingesnis ir geresnis oratorius, taigi ir jo kalba darė didesnio įspūdžio, negu Carusi kalba. Carusi kalbėjo jausmingai, nupiešdamas skaudų D. P. likimą, pabrėždamas, kad tie žmonės, kurie ne dėl savo, o dėl agresorių kaltės, neteko tėvynės, kad jie yra vertingi žmonės, kurie nori ir gali dirbti, ir kad iš tokių žmonių Amerika turės tiktai naudos, juos čia įsileidusi. Senatoriaus McGrath kalboje buvo žymu ne tik jausmingumas, kiek šalta logka, jis tarp kitko įrodinėjo, kad Amerikos "tax-payers" dabar išleidžia milijonus dolerių DP išlaikymui, ir kad išlaidos sumažėtų juos čion įsileidus.

Kongr. Gosset ir Kongr. Robsion naudojo visus žinomus argumentus prieš DP įsileidimą: kad jie Amerikoje padarysią ekonomišką sukrėtimą, atimdami iš amerikiečių darbus ir gyvenamas patalpas, kad jie čia atsinešią savo "foreign ideologies", ypač komunizmą (!!!), ir ypač kad Europoje yra dabar didelis darbo jėgos trūkumas, tai tegul esą išvietintieji tenai sėdi ir padeda su Vokietijos, Prancūzijos, ar kitų kraštų atstatymo darbais. Kongr. Robsion atrodė nuoširdus, tik mažai informuotas — naivus buvo galvojimu. Na, o Kongr. Gosset tikrai buvo blogos valios, ir piktai šmeižė išvietintuosius, vadindamas juos "tinginiais", "komunistais", "black market operators", ir t.t. Jis net išsireiškė: "Send them back where they came from! Let them go back to their own countries!"

Publikos buvo neperdaug, gal daugiau šimto. Įdomu, kad publika daugiau pritarė Kongr. Gosset ir Robsion pusei, nors didelio entuziazmo ir nebuvo. Kalbėtojų gincai buvo karšti ir sukėlė juoko. Gosset ir McGrath kelis kart viens kitam pareiškė, kad "Tamsta nieko neišmanai." Galima pasakyti, kad iš esančiųjų, Sen. McGrath buvo geriausias kalbėtojas ir, tur būt, protingiausias.

Po kalbų ir aš asmeniškai pasikalbėjau su kalbėtojais, prieidama prie jų su paaiškinimu, kad aš pati esu pabėgėlė nuo bolševizmo, ir gerai suprantu, kodėl mūsų DP nenori grįžti į savo kraštus, kol jie yra po Sovietų okupacija. Kongr. Robsion nieko atmintina man nepasakė, tik kad "mes nenorm išvietintųjų." Carusi atrodė maloniai nuteiktas mano žodžiais, kad jo kalba tikrai verta gilios padėkos, ir pasakė: "Taip, aš daug sutikau lietuvių DP savo kelionės metu — tai puikūs žmonės" Kongr. Gosset savo nusiteikimu patvirtino mano įspūdį, kad jis nekalba iš širdies, o tiktai dėl politikos. Jis pilnai su manim sutiko, kai aš pareiškiau, kad reikia daryti skirtumą tarp bendros "displaced persons" masės, ir "political refugees." t. y. pabaltiečių, kurie neteko savo tėvynės. Jis išsireiškė: "Aš pilnai pritariu, kad pabaltiečius galima būtų įsileisti, bet nelaimei, visas DP klausimas yra surištas su **Palestinos** klausimu." Tuo davė suprast, kad jis čia nenori įsileisti žydu DP. Jis lyg ir susikonfuzlio ir nė žodžio nepratarė į mano klausimą, kai aš jam pasakiau: "Mr. Gosset, can you seriously stand there on that platform and as-

(Nukelta į 9 psl.)

AR GALI BŪTI SOVIETŲ RUBLIS DAR KARTĄ NUVERTINTAS?

Naujas laimėjimas ar katastrofa? – Marshallo planas ir rublio nuvertinimas

Rašo KAZYS VERŽIKAS

CICERO, Ill., sausio mėn. 19 d.— Sovietų rublis staigiai ir "netikėtai" (žinoma, "netikėtai" tik tiems, kas nenorėjo tikėti ir kas nemokėjo įžvelgti, kas dedasi anapus geležinės užuolaidos) mirė. "Mirdamas" paliko milijonus apiplėštų, verkiančių Sovietų darbininkų ir "bėdniokų". Dėl šito sovietų diktatorių žygio pasaulio spaudoje buvo daug visokių komentarų, vertinimų ir spėliojimų. Bet gi, įdomiausia ką tuo reikalu sako patys sovietai ir koks yra pagrindas tiems jų teigimams tikėti ar netikėti?

— Tai naujas ir labai didelis bolševikiško ūkio laimėjimas — teigia sovietai.—Sovietų Rusija sukūrė dabar tvirčiausius pinigus pasaulyje. Ir be to, šis rublio nuvertinimas (žlugimas) yra paskutinis. Daugiau tokių apiplėšimų savo ištikimų piliečių jau nebebūsią. Tai paskutinis kartas.

Kaip gi iš tikrųjų buvo ir yra?

Bolševikai nuolat tvirtina, kad kapitalistinė ūkio santvarka yra vienintelis ūkio sunkumų ir krizių šaltinis. Gi bolševikai sukūrė — jie sako — tokią ūkio santvarką, kur jokių krizių nėra ir būti negali. Mat ten viskas "numatyta", suplanuota", "užplanuota". Dabar toliau. Kada kapitalistinėje ūkio santvarkoje pinigai žlunga (nuvertinami), tai visi, be jokių dvejojimų, pripažįsta, kad tai ūkio krizė ar net katastrofa. Bet gi sovietai dabar šneka jau kitaip.

Faktas gi lieka faktu, kad sovietų komisarai besirgdami visokiomis "piatiletkomis", "komunistiniais ūkio suklestėjimais" privedė savo kraštą prie ekonominės katastrofos, iš kurios gelbėtis jie galėjo tik tokiomis žiauriomis priemonėmis (mat, yra dar ir kitų ne taip žiaurių priemonių), kuriu dažnai ir kapitalistiniai kraštai privengia. Išvada iš to tėra tik viena ir labai aiški bei svarbi: **sovietinė ūkio santvarka neapsaugo nuo ūkio katastrofos, o dažnai jas pagreitina ir padidina.**

Dabar antras klausimas. Ar gali sovietuose **pasikartoti** ūkio katastrofa, t. y. ar gali rublis **dar karą žlugti?** Norėdami surasti pagrįstą atsakymą į šį klausimą turime prisiminti, kokia yra pinigų esmė, koks yra jų tikslas, kodėl be pinigų nei kapitalistų, nei bolševikų ūkis negali apseiti?

Pinigų svarbiausias tikslas (jie turi dar ir kitų tikslų) pagelbėti žmonėms daryti vadinamą ūkišką apyvartą, t. y., keisti ne stačiai prekę į prekę, o pirma į pinigą, o paskui už tą pinigą gauti prekę. Jeigu pinigų pas žmones bus ir labai daug, o prekių nebus ar per mažai bus, tai pinigų vertė bus maža arba jie bus visai be vertės. Kam jie reikalingi, jei už juos nieko negalima pirkti. Pačių pinigų gi nevalgysi, su jais nuogo kūno nepridengsi! Iš čia aiškus pinigų vertės ir pastovumo klausimas. Valdžia gali tik tiek pinigų išleisti (atspausdinti) kiek tame krašte pagaminama žmonėms reikalingų ir naudingų prekių, kurias jie gali už tuos pinigus pirkti.

Kaip buvo ir yra tas reikalas Sovietų Rusijoj? Bendrai paėmus. Rusija yra labai turtingas kraštas. Visko ten yra. Panašiai kaip Amerikoje. Taigi pinigai turėtų ir galėtų būti geri ir pastovūs. Tai kokiu būdu sovietai savo rubli sužlugdė? Čia vėl reikia priminti trumpučiuką istorijos. Kai bolševikai kruvinais durtuvais išvaikė Rusijos teisėtai išrinktą steigiamąjį seimą (parlamentą) jie rėkte visur rėkė:

— Šalin karas, šalin militarizmas. Daugiau mes su niekuo nekariausime. Mums nei svetimų žemių, nei pavergtų tautų nereikia. Tos gi valstybės ir tautos, kurias buvusieji rusų carai buvo pavergę, gali elgtis laisvai, atsiskirti ir būti nepriklausomos, kaip seniau buvo.

— Kas seniau buvo aukojama karams, tas dabar eis žmonių gerovei — bus gaminamos reikalingos prekės. Kariuomenė bolševikams nereikalinga. Eikite visi kareiviai namo ir dirbkite naudingą darbą. Ką ir bekalbėti, tokia "programa" visiems patiko, kas bolševikų nepažinojo, tas jiems patikėjo.

Tiesa, iš karto dar bolševikai daug rėkaudavo apie pasaulinę revoliuciją — atseit, viso pasaulio užkariavimą. Tai, be abejonės, kitoms valstybėms negalėjo patikti. Todėl Stalinas paėmęs valdžią suktai paskelbė:

— Mes galime ir pasaulinės revoliucijos nedaryti. Mes galime sau vieni komunistauti — Rusiia plati. — Tokie Stalino pareiškimai daugeliui valstybių labai patiko. — O. K. — sako— Stalinas "nice" vyras. Tegul jis ten su burliokais komunistauja. Svarbu, kad mūsų ne "baderuoja" ir dar mūsų prekes perka. Mes esame demokratai ir į kitų valstybių vidaus reikalus nesikišame.

Bet gi Stalinas su savo sebrais galvojo ir darė kitaip. Rusų žmonės ne duona, ne prekes, ne drabužius ar kitus žmonėms būtinai reikalingus daiktus gamino, bet iš pat pradžių ruošėsi karui — tik ginklai, ginklai ir ginklai. Stipriausi vyrai į ginklų fabrikus, į kariuomenę ir į vadinamą NKVD — policijos kariuomenę. O sovietų valdžia vis spausdina pinigus ir spausdina. Tais pinigais ji mokėdavo kariuomenę, ginklų darbininkus. Tais pinigais ji pirkdavo karo medžiagas iš kitų valstybių. Gi savo krašte nieko (ar beveik nieko) nepagamindavo, ką žmonės galėtų sau pirkti už tuos pinigus. Tai kokia gi gali būti tų pinigų vertė?

— Gerai — sako sovietai — sumušime Hitlerį, tada su karais bus baigta. Gaminsime viską, kas reikalinga žmonėms. Tada viskas "suklestės."

Karas pasibaigė. Hitleris sutriuškintas. Ir ką gi girdime iš Maskvos? Vėl kariškos piatiletkos, vėl ginklai, vėl visokie "atomgradai" statomi ir panašiai, o prekių kaip nėra taip nėra. Gi pinigų sovietų valdžia perdaug prispausdino ir paleido į savo darbininkų mases. Pinigų yra, bet vėl nėra ko pirkti. Tuojau po karo Sovietai buvo labai pradėję meilikautis prie Amerikos, norėjo gauti paskolą — prekių. Bet Roosevltui mirus ir Amerikai akys atsivėrė. Ir Amerika davė ne **Sovietams paskolą, bet Europai Marshallo planą.**

Ką reiškia tas Marshallo planas Sovietams?

Trumpai sakant taip: Kas nekels pasaulio revoliucijos, kas nesistengs padėti bolševikams užkariauti pasaulio — tas gaus ir darbo ir pinigų **ir sočiai valgyti.** O Sovietų ir jų **pavergtų** tautų žmonės galės per geležinės uždangos plyšius tik pasižiūrėti. Tad kas beliko sovietų valdžiai daryti? **Atimti** iš savo darbininkų pinigus ir pasakyti:

— Už ką tu tas prekes pirksi, kad tu pinigų jau nebeturi... Va, prekių yra: Bet eik pirmiau pasidarbuok "piatiletkai" — gausi "gerų" rublių ir galėsi sočiai valgyti.

— Na, o ką tas darbininkas dabar turi dirbti? —atsakymą rasime ir Stalino ir kitų sovietų valdovų kalbose: eiti į kariuomenę, į NKVD policiją, į ginklų fabrikus. Žodžiu, ruoštis "galutinai pergalei."

Taigi, išvada labai aiški. Tol, kol sovietai neleis savo žmonėms dirbti produktingą ir naudingą darbą, kol jie ruošis pasaulinėms revoliucijoms ir amžiniems karams, tol sovietų pinigų, naujo rublio vertė kabos ant plauko. Ir niekas nebus labai nustebęs, jei išgirs, kad sovietai pasiekė dar vieno laimėjimo — ir vėl atėmė pinigus iš savo žmonių.

Mirė Juozas Paknys

Š. m. sausio 4 d. Vokietijoje mirė Juozas Paknys, gimęs 1883 m. rugsėjo 10 d., Južintų valsč., Pakuoniuose. Vėlionis buvo vienas iš social-demokratų vadų ir stipriausių finansininkų Lietuvoje. Beveik visą nepriklausomybės laiką jis buvo Lietuvos Banko direkcijoje. Gilios išminties, kuklus, darbštus, kovojantis patriotas ir demokratas — toks buvo velionis Paknys. Tremtyje jis ėjo atsakingas Lietuvos Raudonojo Kryžiaus iždininko pareigas ir buvo artimas VLIK'o bendradarbis.

(LAIC)

V. K. JONYNO KŪRYBA

Rašo VYT. ALANTAS

Lietuvių knygos 400 metų sukaktuvėms paminėti ne mažą įnašą bus įnešęs ir mūsų dailininkai. Alf. Dargis išleido Lietuvių Vestuvių Papročius, kurie savo laiku sukėlė ne mažą triukšmo mūsų spaudoje. Ne taip seniai Dailininkų Kolektyvas Forma išleido kito tos pačios pakraipos dail. Pauliaus Augiaus knygą Žalčio Pasaka. Jos buvo atspausdintas ribotas egzempliorių skaičius, ir rinkoje tas veikalas nepasirodė. Tai yra didelio formato, 112 psl. skoningai išleista knyga, kurioje tilpo 101 Pauliaus Augiaus iliustracijų, vaizduojančių Eglės, Žalčių karalienės pasaką. Dailininkas pažiūrėjo į pagarsėjusią mūsų liaudies pasaką pro vadinamos moderniosios kūrybos prizmę, bet ar ta forma tinka mūsų liaudies kūrybos dvasiai vaizduoti, žinoma, klausimas pasilieka atviras.

Dabar vėl pasirodo rašytojo Aleksio Rannito suredaguota knyga apie V. K. Jonyno kūrybą. Tai vėl didelio formato, ant gero popierio išleistas veikalas, kuriame, be Aleksio Rannito Jonyno kūrybos analizės, įdėti geresnieji dailininko darbai.

Teko nugirsti, kad viena dailininkų grupė rengiasi išleisti kolektyvinį savo darbų veikalą.

Toks mūsų dailininkų susirūpinimas leisti savo darbus atskiromis knygomis yra suprantamas. Lietuvoje mūsų kultūrinis gyvenimas buvo sutelktas vienoje vietoje, ir menininkai galėdavo supažindinti visuomenę su savo kūryba per parodas. Mūsų dailininkai dabar gali pasiekti visuomenę tik per knygą. Manau, tuo ir galima paaiškinti tą faktą, kad tremtyje, palyginti, daugiau pasirodo knygų apie mūsų dailininkų kūrybą, kaip nepriklausomoje Lietuvoje. Knyga pasiekia visur. Per knygą ne tik mes, tremtiniai, galime susipažinti su mūsų dailininkų darbais, bet ji pasiekia ir mūsų išeiviją užjūryje, o viena kita patenka ir į kitataučių rankas. Kadangi tapybos menas, kaip ir muzika, turi savo tarptautinę kalbą, tai mūsų dailininkų pastangomis išleisti veikalai apie jų kūrybą pasitarnauja ir lietuvių kultūros propagandai.

V. K. JONYNO KŪRYBOS BRUOŽAI

Grįžtant prie Rannito knygos, reikia pasakyti, kad iš joje paskelbtų Jonyno darbų reprodukcijų galima susidaryti apypilnę to menininko kūrybos vaizdą. Žinoma, apipilnė ta prasme, kiek jis lig šiol yra padaręs. Jonynas yra pačiame kūrybiniame pajėgume menininkas ir savo paskutinio žodžio dar toli gražu nėra pasakęs.

Knygoje randame Jonyno kūrinių sąrašą nuo 1927 iki 1947 metų. Viso 84 darbai. Tematika labai įvairi: žurnalų viršeliai, plakatai, ekslibrisai, leidinių vaikams iliustracijos, istorinės kompozicijos, portretai, knygų iliustracijos, istorinių pastabų piešiniai, pašto ženklai ir tt. Knygoje paskelbta apie 40 jo geresnių reprodukcijų.

Kalbėti apie Jonyno kūrybą malonu jau ir dėl to, jog į jo paveikslą turi žiūrėti taip, kaip jis pateiktas, o ne svyruoti, ar jis neatrodys kartais geriau, į jį pažiūrėsi, apvertęs aukštyn kojomis, kaip kad atsitinka su vadinamais modernistų darbais.. Jonynas priklauso prie tu menininkų, kuriems tikrovės dėsniai neišnyksta palaidos fantazijos svaičiojimuose. Tikrovė jam lieka tikrovė, nors jis ją ir mato savaip. Reikia džiaugtis, kad Jonynui pavyko išvengti pagundų pulti į naujoviškų meno srovių skersvėjus, kuriuose pražudys savo gabumus ne vienas mūsų menininkas.

Santūrumas, saikas, estetizmas yra pagrindiniai Jonyno kūrybos bruožai. Jis nėra audringų polėkių menininkas. Jis nesistengia perblokšti žiūrovą savo riksmu, bet kalba jam tyliai ir įtikinančiai. Jonynas nesigroži savo fantazijos palaidumu, bet priverčia tarnauti ją siekiamam tikslui, pajungdamas ją logikos dėsningumui. Dailininko kūrybiniame akte vyrauja valia ir atsidėjimas. Jonynas nėra ir improvizacijos menininkas. Improvizicinė nuotaika gal daugiau pasireiškia jo Hamleto iliustracijose, bet šiaip visoje savo kūryboje jis pasiekia meninio efekto kruopščiu darbu bei meisteriškumu. Jei jo linija tokia iškalbinga ir skambi, tai tik dėl to, kad ji galutinai užfiksuota po ilgo ieškojimo, ilgo eskizinio darbo. Tai yra kiekvieno rimto menininko kelias. Menininko pašaukime sąžiningas požiūris į darbą, gal būt, labiau reikalingas, kaip bet kuriai kitai profesijai. Kažin kas yra pasakęs, kad menininko karjera susidedanti iš vieno nuošimčio gabumų ir 99 nuošimčių darbo. Didžiausi talentai be darbo nieko amžiną nebūtų palikę.

Jonyno kūryboje nieko nėra atsitiktina ir nerikalinga. Jei iš vieno ar kito jo darbo išmestum kokią detalę, rodos, subirėtų visas pastatas. Geras, savimi pasitikįs skonis, vadovauja jo rankai. Gal dėl savo santūrumo Jonynas yra kiek šaltokas, gal jis yra "jausmų matematikas," kaip sako jo kūrybos analizuotojas Aleksis Rannitas, tačiau, atrodo, jis greičiau linkęs būti "vėsiu," nekaip peržengti gero skonio ribą. Dailininkas mėgsta aiškumą, būtų galima pasakyti, racionalumą. Jonynas stengiasi į žiūrovą kalbėti ko aiškesne kalba. Jo linija ryški, kompozicijos harmoningos, savo mintį dailininkas kartais išsako labai ribotomis priemonėmis.

Jonyno menas suprantamas kiekvienam. Juo gali gėrėtis aukštesnio išsilavinimo žmogus. Atsistojęs prieš Jonyno paveikslą, gali nesijausti esąs kaltas, kad jo nesupranti. kaip kad atsitinka, atėjus į modernistų parodą. Tačiau būtų klaidinga manyti, kad Jonyno menas yra "demokratiškas." Visa Jonyno kūryba yra persisunkusi estetizmo. Tai yra pagrindinis jo kūrybos bruožas. Net ir iliustruodamas toki naturalistinį veikalą, kaip Duonelaičio Metai, Jonynas nuo to pagrindo nenukrypsta. Greičiau galima kalbėti apie Jonyno meno "aristokratizmą", kaip apie "demokratiškumą." Savo rafinuotu skoniu, savo išbaigimu, savo blizgėjimu dailininko darbai yra giliai individualūs. Jie mums byloje apie menininko palinkimą į gryno grožio pasaulį, kuriame viešpatauja harmonija, santūrumas ir logika. Ir kaip tik dėl to aiškumo į tą pasaulį gali įžvelgti ir eilinis žiūrovas. Tikras meno dalykas nėra mįslė, kurią reikia įspėti: tikras meno dalykas kalba pats savaime. Tokia yra Jonyno kūryba.

(Bus daugiau)

Nemuno ilgesys

Elgetos lazda ir sužeista širdis beliko. Likau klajūnu, kuriam sunki svetima ranka, o svetima duona neskalsi ir neskani. Ne laimės ieškoti iškeliavau, ne svetimų kalnų pažiūrėti, ne valkatos minčių vedamas — be darbo rasti duoną. Oi, sunkus vargas mane išvijo, kada pažinau aš nekviestus svečius, susėdusius už mano tėvo stalo. Sukruvino jie mano pečius kalėjime, seserį Sibiran — kančių šalin išvarė, o brolį, mano tikrą brolį, Rainių miškely nukankino. Pažįstu aš juos iš jų darbų, nes jų žodžiai tai melas, kurio meistrais pačios pragaro gelmės kvėpuoja. Išėjau, kad pasaulis išgirstų mane, mano skundą suprastų ir mano Tėvynės šlykščiausiojo jungo grandines nukirstų. Šaukiau vardan tiesos, rodžiau žaizdas ant savo pečių ir prašiau ne duonos, o laisvės mano Tėvynei. Vieni mane melagiu apšaukė, antri — ragina grįžti Tėvynėn, nes ten esą puiku, treti — tinginiu, šarlatanu vadina...Pripratęs esu ujamas, bet širdį taip skauda, kad taip maža saujelė mano balsą išgirdo. "Leiskite kruviniais keliais pėsčias pareisiu į laisvą Tėvynę", taip norisi visiems sušukti. Esu žmogus, kuris moka kentėti, tik duokite man žmogaus teises. Tik mano širdies žaizda — Tėvynės ilgesys mane kankina. Tik tuo aš skirčiausi iš laimingų veidų. Girdžiu aš dieną naktį Tėvynės šauksmą. Jos milžinkapius matau, o Nemuno man nepakeis nei viena upė. Leiskite man grįžti ant gražiųjų Nemuno krantų, leiskite nors vieną akimirką pajusti jo tylų bangų žaismą, leiskite suklupti ant naujai supiltų didvyrių kapų, kuriais nubarstyta mano žemė, aš būsiu laimingas. Mano norai maži, patys kukliausi už nepasotinamo egoistinio pasaulio troškimus. Duokite man laisvę— išnyks DP, išnyks jų šauksmas, nes mes esam kuklūs, tylūs kuklios Tėvynės sūnūs. Juk aš turiu teisę turėti Tėvynę ir ginti jos laisvę? Galiu jos ilgėtis ir jos priešams būti teisingas — rodyti jų niekšiškus žygius mano Tėvynės laukuose.

R. Medelis.

ATSIMINIMAI APIE BRAHMSĄ

Brahmsas yra vienas iš didžiausių pasaulinio masto kompozitorių. Apie jį čia dedami atsiminimai yra parašyti įžymaus italų kompozitoriaus F. Busoni.

***

Keletą kartų kalbėjausi su Brahmsu. Jis atrodė tarsi rimtas ir padorus vokiečių profesorius: turėjo pažilusią barzdą, gana ilgus plaukus, akinius, labai mažai tekreipė dėmesio į savo apsirengimą, judėjo sunkiai ir nesikarščiuodamas—sendamas ir storėdamas ilgainiui įprato vaikščioti rankas susidėjęs už nugaros. Nors turėjo šaltą, kai kada šiurkštų temperamentą, tačiau mokėjo būti labai nuoširdus — žinoma, gana savitai — ir nepaprastai mokėjo būvoti linksmuose pobūviuose.

Už tariamo kuklumo, kuris jam, nemokant veidmainiauti, buvo labai sunku išlaikyti, slypėjo didelis pasitikėjimas savimi, kuris, atvirai kalbant, buvo visiškai pateisinamas. Šis dirbtinis kuklumas pasireiškė nepripažinimu bet kokio pagyrimo. Tai pasireikšdavo staigiu galvos papurtinimu, kokio nors nepasitenkinimo žodžio sumurmėjimu arba staigiu perėjimu prie kitos temos. Ne dėl to, kad pagyrimas ateina iš melagingų, nieko nenusimanačių lūpų. Taip pat jis susilaikydavo nuo bet kokio nuomonės pareiškimo apie savo kūrinių išpildymą net ir tada, kada būdavo paklaustas, ne dėl to, kad jis mažai vertintų savo kompozicijas, bet dėl to, kad kalbas šita tema jis laikydavo bereikalingu laiko gaišinimu. Toks bent susidarydavo įspūdis. Retkarčiais prasiverždavo jame sunkiai suvaldoma ironija, ir ji pasireikšdavo tuo, kad jis pasakydavo kam nors tyčia visai negirdėtą komplimentą.

Vieną dieną aplankiau jį jo paties namuose, norėdamas įteikti jam keletą savo darbų, kurių dedikaciją jis mielai sutiko priimti.

Radau jį prie fortepiano peržiūrint vieną Scarlatti kūrinių sąsiuvinį. Į mano atsiprašymą, kad aš jį sutrukdžiau, jis man atsakė, kad mano dalykus norįs geriau pats paskambinti, negu klausytis mano skambinimo. Žinoma, po šitų žodžių aš pasiskubėjau atsisveikinti. Nusilenkiau, priėjau prie durų ir nutvėriau už rankenos, norėdamas jas atidaryti. Tada Brahmsas, atidėdamas į šalį ant pulto buvusias gaidas, vėl kreipėsi į mane:

— Tai dabar Scarlatti atidėsime šalį — jo vietoje imsimės Busoni!

Dažnai pas jį lankydamasis, daugiausiai rasdavau jį prie fortepiono, ir vieną kartą paklausiau, kada jis rašo savo kompozicijas, ir ar daugiau dirba vasarą.

— A, nieko, aš labai retai tekomponuoju, — atsakė jis, numodamas ranka.

Aišku, po šitokio atsakymo, aš susigėdęs nuleidau žemyn akis. Šiek tiek atsigavęs paklausiau vėl:

— Bet, maestro, kaip tuo būdu tamsta galėjai prirašyti tiek daug kūrinių?

Į tai jis abejingu, efekcionuotu ir tarytum nuobodžiu balsu atsakė:

— A, tiek tai su laiku prisirinko!

LIETUVOS ŽIEMA

Išrašė žvaigždės stiklo langus,
ramu pabalusiuos laukuose.
Toli slėny varpelis žvanga
ir rykauja ant kraigo kuosa.

Per baltą, baltą ryto sniegą
nuskuodžia greitakojė stirna.
Rūpintojėlis pakelėje miega,
sapnuoja kadugiai prie svirno.

Skaistu aplinkui, tyra, šventa -
pusnynais bristumei be tako.
Tyloj girdėti: snaigės krenta,
pro ledą žemės pulsas plaka.

Ir šypsosi, ir viltį kužda
virpėdamos sniegines lūpos:
— Aš dar nemirusi — suūš dar
aukšti klevai ir sraunios upės.

BENYS RUTKŪNAS

Vokiečių minios Nürembergo miesto aikštėje reikalauja duonos.

Bolševikmetis

Rašo Ats. pulk. ALEKSANDRAS USPENSKIS

(Tęsinys)

IŠVEŽAMŲJŲ KAMERA

Telegrafas nuolat kalba apie repatriantų išvežimą. Kaliniai repatriantai būsią išvežami visų pirma. Nekantraudamas laukiu. Kiekviena valanda panaši į amžinybę.

Dienos metu iššaukia pas tardytoją. Naujas leitenantas lyg susigėdinęs kalba:

— Mes nutarėme (!?), jūs, pilieti Uspenski, kaip seną žmogų, išleisti kartu su žmona Vokietijon. Pasirašykite du pareiškimus: vieną, kad sutinkate išvažiuoti Vokietijon, ir antra, kam pavedate globoti savo turtą.

— Baluckas išgelbėtas! — šaukiu visu savo kūnu. Greit pasirašiau abudu pareiškimus. Tardytojas nieko nekalba apie 58 paragrafą, lyg jo visai nebūtų. Nieko nesako ir apie teismą Maskvoje. Baisusis košmaras dingo!

Grįžtant kameron, pamatau priešais ateinantį kalinių būrį, kurit varmoi pirtin. Mane lydėjęs prižiūrėtojas komanduoja:

— Prie sienos!

Stoviu veidu nusisukęs į sieną. Šitokioje padėtyje čekistai šaudo šūviu į pakaušį savo aukas. Aš pagalvoju, kad štai stoviu prie sienos ir už kelių valandų būsiu laisvas — bolševikiška kulka manęs nepasieks. Nuo tos minties mane suėmė toks juokas, kad aš neištverdamas ėmiau balsiai juoktis. Prižiūrėtojas nustebęs pažiūrėjo į mane: ar ne beprotis aš? Kas gali juoktis bolševikų kalėjime — ten visi verkia!

Kameroje pranešiau apie savo laimę kitiems. Zeteliui nieko nesakiau, bet jis, tur būt, ir taip žinojo. Laukiu, kada ateis išvesti. Už kelių valandų atėjęs prižiūrėtojas paklausė mano pavardės, vardo, tėvo vardo ir užsirašęs išėjo. Aš visiems pažadėjau užeiti pas jų namiškius ir pranešti dabartinę jų padėtį. Aš naiviai maniau, kad man leis prieš išvažiavimą namuose pabūvoti!...

Sunkūs pergyvenimai prieš atsisveikinant su šia kamera. Aš matau veidus, kuriems gresia neišvengiama mirtis. Man net nemalonu, kad aš vienas toks laimingas, senas ligotas žmogus, o šie energingi jauni vyrai lietuviai mirties antspaudu pažymėti...

Pagaliau! Liepia man paimti valdiškus ir nuosavus daiktus. Iš susijaudinimo sunkiai pavelku daiktus. Jie man krinta iš rankų. Negaliu. Prižiūrėtojas barasi. Bet štai ateina pagalba. Mane prisiveja Vaznelis ir čiumpa nešti man sunkų ryšulį. Jis linksmai šnibžda man:

—Laisvė!

Taip, laisvė! Tokiu linksmu veidu šios kalėjimo sienos, tur būt, nematė... Pakeliui iš daugelio kamerų renkasi repatriantai. Jeigu būtų galima, tai iš visų kamerų visi bėgtų kartu su mumis. Bet..

Užlipame į trečią aukštą. Mus sustabdo ties pravira didele kamera. Ten stovi čekistas kapitonas. Vienas mūsiškių jį pavadina "ponu kapitonu", bet jis neprašo jo vadinti "draugu"... Čekistas buvo baisus, o dabar jis mums atrodo juokingas savo bejėgiškumu. Mes jau apsaugoti nuo sauvalės, sadistų kokainistų kaprizų ir apskritai nuo viso sovietiško maro.

Išsirikiuojame patys. Kapitonas peršaukia mus ir kiekvieną paklausia, kokie yra likę daiktai NKVD. Surašo, vėliau mums pasiūlo apsikirpti ir nusiskusti. Mandagus, vikrus kirpėjas gerai žino savo amatą. Kažkoks nepažįstamas prižiūrėtojas atbėgo pasiteirauti mano pavardės. Man toptelėjo galvon mintis, ar ne Zetelio jis bus pasiųstas.

(bus daugiau)

Tarybinės literatūros "derlius"

(Mūsų korespondento)

Prieš keletą mėnesių lietuvių stovyklos Vokietijoje būdavo verste užverčiamos tarybine Tiesa ir kitokiais propagandiniais leidiniais. Spausdintuoju žodžiu mūsų tarybiniai "geradariai," mat, norėjo "atverti" akis ir privilioti, kad tremtiniai grįžtų į "viskuo pertkusią" Lietuvą.

Šiuo metu Tiesa jau rečiau belanko, nes, matyt, tarybiniai vadeivos pastebėjo, kad jąja pasitarnaujama "iš antro galo." Laikraščiai ėmė cituoti straipsnius iš Tiesos, iš kurių matyti kas šeimininkauja Lietuvoj. Iš visos eilės įvairiausių krugliakovų, ivanovų ir kitokių kitokiausių pavardžių — aiškiai matyti, koks dabar Lietuvos veidas. Taip pat matyti ir kaip šei mininkauja naujieji šeimininkai: vienur išeikvojimai, kitur šiaip begalinis skurdas ir pan.

Dėl to tarybinė Tiesa lyg ir liovėsi mus lankiusi.

Štai, dvi tarybinės knygeliūkštės: viena — Dėl pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų, o kita — Repatrijuotojų tarybinių piliečių teisės. Pirmojoj atspausdintos prokuroro Višinskio ir A. Gromiko kalbos, pasakytos JT-O konferencijoj New Yorke 19..

Leidinėlis išleistas Vilniuje 1947 m., ats. redaktoriumi pasirašęs kažkoks V. Kalpokas. Tiražas nemenkas— 10,200 egz. Išleido Valstybinės politinės literatūros leidykla. Taigi, dalykas propagandinis, nes Sovietų Sąjungoj — kas politinis — tai ir propagandinis.

Ir stebėtis tenka, kai tą brošiūrą perskaitai. Tremtiniams griežčiausiai uždrausta "varyti" priešrepatrijacinę propagandą, o šioj brošiuroj — šalia lapės žodžių — kartojami ir baisūs grąsinimai grįžtantiems.

Štai pastraipėlę iš pirmojo puslapio. Kaip gražiai ten viliojama grįžti ir kokiais gražiais vardais vadinami išvietintieji: "Per karą milijonai žmonių buvo išguiti iš gimtosios žemės ir nuvaryti į vokiškąją fašistinę vergiją, buvo pasmerkti nematytiems trūkumams ir kančioms, nepakeliamam darbui, badui ir fiziniam išnaikinimui. Tai buvo kaip tik milijonai žmonių — atskirtieji vyrai ir žmonos, tėvai, motinos ir vaikai, seniai ir jaunuoliai. Tai buvo išardytos šeimos, niekuo nekalti žmonės, atplėšti nuo gimtųjų židinių, mesti į vokiškąją fašistinę katorgą. Daugelis jų, karui pasibaigus, grįžo į tėvynę...." Na, ir taip toliau.

Visai kita gaida 75 puslapy. Ten tas pats prokuroras jau ši taip kalba: "Stovyklose (išvardinama kokiose) esama nemaža tarybinių piliečių, savo laiku prievartingai vokiečių išvarytų darbams į hitlerinę Vokietiją, o taip pat žmonių, kurie buvo prievartingai mobilizuoti hitlerinėn armijon, randasi taip pat nemažai karinių nusikaltėlių ir išdavikų, sudarančių stovyklinių fašistinių organizacijų pagrindinį branduolį. Šiose stovyklose, atsiremdamos savo vienminčių aukščiau nurodytų grupių, įvairiausios fašistinio tipo organizacijos, pasivadinusios įvairiais "ukrainiečių komitetų", "radų", "lietuvių komitetų", "Pabaltijo komitetų" ir t.t. pavadinimais, nebaudžiami varo darbą prieš grįžimą į tėvynę"... Ot tau, ir važiuok, kad nori... Ir kas gali žinoti: ar nesi Višinskio įtrauktas į juodą sąrašą?..

Vėliau Vižinskis, "neklaidingai" išmini net pavardes tų vadovaujančių asmenų. Jis sako: "Lietuvių emigrantų centro taryba," kuriai vadovauja garsus avantiuristas profesorius Kundzinas (?) Tokios pavardės tai tikrai nė vienas tremtinių tarpe nėra girdėjęs. Tai rusiška pavardė ir ji tegalėtų būti tik dabartinėj tarybinėj Lietuvoj.

Toliau rašoma: "Lietuvių komitetas" Zeligenstadte, priešaky su pulkininku Sviliu, kuris, vokiečiams Lietuvą okupavus, buvo policijos departamento direktorium..." Gaila, kad prokuroras Višinskis ir čia apsiriko Ats. majoras K. Svilas — buvo Policijos Departamento Direktoriumi, bet Nepriklausomoj Lietuvoj ir jį sovietai jau seniai sulikvidavo. Pirmosios okupacijos metais (1941 m.) su kitais tūkstančiais lietuvių, jis buvo išvežtas į Sibirą ir apie jį jokių žinių nėra. Gaila, kad Višinskis ir dabar to nežino. O kito jokio Svilo Lietuvoj policijos departamento direktoriumi nėra buvę.

Dar toliau Višinskis apsivainikuoja savo žodžius tokia pastraipa (pusl. 16): "Aš išvardinau šių stovyklų pavadinimus ir žmones, kurie vadovauja šioms stovykloms, aš išvardinau kai kuriuos duomenis, apibūdinančius jų politinį veidą. Tai — išdavikai, mūsų reikalo priešai, tai savosios liaudies budeliai, tai vokiškieji agentai, kuriems vieta ne stovyklose, po kurios bebūtų tarptautinės, siekiančios humaniškų tikslų organizacijos sparneliu ir globa, kuriems vieta net ne kalėjime, bet ešafote, kartuvėse..."

Kito nieko prokuroras Višinskis ir siūlyti, žinoma ir negalėjo...

Pranys Alšėnas

20 metų A. L. Balsui

Argentinos savaitraštis Argentinos Lietuvių Balsas neseniai, baigiant pereituosius metus, minėjo savo dvidešimties metų leidimo jubiliejų. Savaitraštis, kurį sumaniai redaguoja K. Norkus, ta proga savo vedamajame rašo:

"Vadinamoji vidurinioji Argentinos lietuvių visuomenės srovė t. y. demokratinė visuomenė, nepritarianti jokioms diktatūroms nei smurtui, eidama su savo Balsu per dvidešimtį metų nudirbo didelį visuomeninį ir tautinės kultūros darbą. Išsilaikė ir išbujojo tik tos organizacijos, kurios veikė savistoviai, be pašalpinių lėšų naudojimo ir joms visuomet organavo taip pat visuomet nepriklausomas, pašalpų naudojimą smerkiantis Argentinos Lietuvių alsas. Mūsų jaunimas ir moksleivija pirmuosius savo žygius lietuviškon scenon čia padarė kultūrinių A. L. Balso parengimų progomis. Patriotiniai mūsų visuomenės žygiai per dvidešimtį metų čia įkvėpiami šio laikraščio redakcijos ir jo skaitlingų bendradarbių. Per Balsą mus pažįsta ne tik vietinė visuomenė, pagerbdama ramybę ir darbą mylintį Argentinos lietuvį, bet ir visas lietuviškas pasaulis mus pažįsta ačiū balsiečių darbui."

Neabejotinai Argentinos Lietuvių Balsas per tą savo gyvavimo dvidešimtį yra daug nuveikęs, gaivindamas ir puoselėdamas lietuviškąją ugnelę Argentinos lietuvių tarpe. Nereikia abejoti, jog už tai, kad šiandien šio krašto lietuviuose dar gyva Lietuva, garbė ir nuopelnai tenka laikraščio redaktoriams ir leidėjams. Džiūgu ir tai, kad A. L. Balsas dar ir ekonominiai pajėgia stovėti ant koju ir nepalūžti, kaip kad yra ištikę ne vienam lietuvių laikraščiui Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Daug sekmės Argentinos Lietuvių Balsui!

Moterų Pasaulis

AMERIKOS LIETUVĖS PRIEŠ 60 METŲ

Pasirodo, mišrios vedybos, anot Vaižganto, "šeimos vežiai" ne nuo šiandien eda Amerikos lietuvius. Jau 1891 m. randame Vienybėj (Lietuvininkų) straipsnį, kur piakami tie, kurie susigundo sau žmoną susieškoti svetimtautę.

Įdomu tai, kad tuo metu buvo varoma propaganda, jog lietuviai neimtų lenkių ir lietuvės netekėtų už lenkų. Tada, mat, iš viso smarkiai lietuvių su lenkais tarpusavyje kariauta.

Straipsnio autorius to meto moteris tokiais žodžiais atvaizduoja: "Mūsų bobelės, atėjusios į šitą kraštą, skubiai numeta lietuvišką skrandą, tuoj pasidabina, nukerpa plaukus ties kakta, ir blogiausia — tuo pat metu pameta lietuvišką protą." Jos, girdi, vien materialistės, kuriom terūpi tik tiek, kad "vyrai namo parsinešty daugiau pėdės." Nereta, be to, pramokusi keletą lenkiškų žodžių, jau dedasi neprasta ir riečia nosį. Maža to, ji nori, kad ir jos vyras būtų taip pat "lenkas" nes "lietuvininks" esąs per prastas.

Žinoma, tokios lietuvės motinos negalinčios išauginti kitokių vaikų, kaip ištižėlių, kurie net "nežino prie kokios giminės laikytis."

Vienybė (Lietuvininkų) klausia: "Ar mes turime nors vieną moterų draugiją, kuri rūpintųsi tautos ir švietimo reikalais?" Ir čia pat atsako, jog jos paskendusios tamsumoje ir nesupinancios išmokti skaityti bei rašyti.

Laikraštis rašo, kad vyrai norėtų sau tureti žmonų, kurios būtų protingos ir karštos patriotės, beje, kai tokių nera, tai jie ieško "sau dailių merginų", nes, girdi, "jei pirkti tavorą, tai bent kad nors dailus būtų." O kad negražios iš gimimo merginos būtų apsišvietusios, tai ne vien veido žiūrėdami, vyrai jas sau žmonom imtų.

Tasai straipsnis baigiamas tokiom mintim, kurios dar ir šiandien lygiai vertingos: "Mes mylimą tevynę išganysime per mokslą, leisdami knygas, laikraščius ir užaugindami naująją kartą lietuviškoje dvasioje."

Tokia tai viena kita problema, kuri rūpėjo mūsų patriotams anais laikais. Beje, dabar kai kurie šie reikalai jau nėra tik aktualūs, tačiau dar daug taisytinų dalykų yra ir šiandien. Ypač stambių nusikaltimų savai tautai daro tie tėvai, kurie per ne lyg lengvabūdiškai žiūri į savo vaikų mišrias vedybas. Mišrios vedybos yra mirtinas smūgis mūsų lietuviškumui Amerikoje. Niekas taip iš pagrindų neėda lietuviškumo šiame krašte, kaip šie "šeimos vėžiai". Jeigu mes dar laiku nesusigriebsime, tai greit išnyksime svetimųjų sukūriuose.

Liuda.

GENOVAITĖ NUGARUS

Šį sekmadienį, vasario 1 d., Webster Hall, New Yorke, turėsime progos išgirsti Alice Steponavičienės dainininkes iš Chicagos. Kas gi yra tos Steponavičienės dainininkės? Tai solistės, kurios sudaro ansamblį. Viena iš to ansamblio dalyvių, Genovaitė Nugarus, kurios paveikslas dedamas viršuje, dainuos solo Vienybės koncerte, šį sekmadienį. Be Genovaitės, beje, sekmadienį turėsime progos pasiklausyti ir kitų gerų solisčių dainavimo. Be to, bus duetų ir trio.

KADA ATSIRADO CUKRUS

Cukrus pirmiausia pradėtas gaminti iš cukrin. nendrių. Yra žinoma, kad jau prieš 300 metų Kristui gimstant iš cukrinių nendrių Indijoje pasidarydavo cukraus.

Vėliau cukrų ima vartoti persai ir arabai. Pirmoji valstybė kuri Europoje ėmė naudoti cukrų, buvo Ispanija. Cukrų į ją 8 amžiuje po Kr. atgabeno maurai.

....

Iš cukrinių runkelių cukrų ėmė gaminti dar visai neseniai, būtent, vos praeito amžiaus pradžioje. Pirmas cukrų iš runkelių pagamino prancūzas Benjamin Dolesser. Tai buvo 1811 m., kai Prancūzija per Napoleono karus buvo užblokuota ir ji negalėjo cukraus atsigabenti iš kitur. Dolesserį Napoleonas už šį atradimą apdovanojęs Garbės Legijono Kryžiumi.

Cukrus yra labai svarbi medžiaga žmogaus organizmui. Net teigiama, kad cukraus trūkumas žmogaus organizme sukelia kriminalinius palinkimus. Cukraus yra ir žmogaus kraujuje, būtent, apie vieną arbatinį šaukštelį. Jei šis cukraus kiekis žmogaus kraujuje būtų sumažintas bent pusiau, tai žmogų ištiktų įvairios ligos, o blogiausiu aveju — ir mirtis.

— Keturiasdešimts metų sulaukęs, kiekvienas žmogus eina mažyn, maždaug, ketvirtadalį colio kas dešimts metų.

LAIŠKAS IŠ WASHINGTONO

(Atkelta iš 4 psl.)

sert that the DPs should be sent back to their Communist-dominated countries? Don't you agree that such repatriation is inhuman?" Tuo jis parode kalbą apie "DP repatriation" grynai dėl politikos, bet pats iš širdies nera tuo įsitikinęs. Toliau aš jam pasakiau, kad prieglauda politinaims pabėgeliams (political asylum) yra vienas iš seniausių tarptautinės teisės principų, ir bendrai Vakarų pasaulio civilizacijos taisyklė. Cia Kongr. Gosset atsakė: "Taip, be abejo taip yra..." ir tuo užsibaigė mūsų pasikalbėjimas.

Paskutinis, su kuriuo kalbėjau, buvo Senatorius McGrath. Aš priėjus pasakiau, kad mano giminės ir pažįstami, kurie gyvena DP lageriuose, tikrai iš širdies ir su ašaromis akyse jam padėkotų už jo žodžius, jeigu jie galėtų šiame pasikalbėjime dalyvauti. Senatorius McGrath širdingai man padėkojo, ir sakė sutikęs daug tikrai puikių žmonių lietuvių DP savo kelionės metu, ir kad jis giliai atjaučia pabaltiečių padėtį. Jis pridejo kad esą tikrai nuostabu, kaip amerikiečiai bendrai nesupranta išvietintųjų padėties; jei suprastų, tai tikrai norėtų jiems padėti. Viena mano pažįstama, ten pat stovėjusi, išsireiškė: "Kongr. Gosset tikrai nieko nesupranta — he has no brains." Senator. McGrath atkirto: "No brains? I say he has no heart." O į mano pastebėjimą, kad Kongr. Gosset savo atsinešimu parodė, kad jis yra "malicious", Senatorius McGrath sako: "Not only malicious, but positively vicious." Jis toliau pasakė, kad Kongr. Gosset yra persisunkęs pikta anti-DP propaganda, ir visai nesistengai tikrų faktų sužinoti.

Diskusijų metu buvo paliesta ir "Stratton Bill", nors tik praeinamai. Taip pat ir sovietų nusistatymas dėl DP emigracijos į Ameriką ir kitur. Kongr. Gosset mėgino įrodyti, kad sovietai esą norėtų, jog DP galėtų į J.A.V. atvykti, "nes tai būtų priemonė sovietams čia atsiųsti savo agentus-komunistus." Į Senatoriaus McGrath kategorišką atsakymą, kad sovietai kaip tik visa sunkiąja artilerija kovoja prieš DP emigraciją, Kongr. Gosset nekrepė jokio dėmesio, o ir toliau laikėsi savo nuomonės.

Apie International Refugee Organization diskusijų metu, bei apie DP emigraciją į kitus kraštus (ne U.S.A.) buvo kalbėta tik praeinamai. Svarbiausia diskusijų tema paliko: išvietintųjų asmenų emigracija į J. A. V.

PRISIPAŽINIMAS

Aš kadaise tikėjau įvairiausiais burtais:
ramunėlės žiedu, dobilu ir gėguže...
Bet žadėta laimė dar užtruko kur tai,
ir ta meilė, rodos, viesulu praūžė.

O rašiau lig šiol vien tik apie meilę,
kaip ruduo mūs, gražią ir, kaip jis, nuliūdusią,
nes juk būtų baisiai nuostabu ir kvaila
pasilikti žemėj suvisai be liūdesio.

Ilgesį sukėlė rudeniai vėjai,
kai mylėt išmokė saulė ir žiedai,
bet aš nežinojau, niekad netikėjau,
kad mažytei širdžiai žemės bus mažai.

Gražina Tulauskaitė

ŽODIS APIE DAILININKĘ ADELĘ SMAILYTĘ

Philadelphijoje neseniai užtikau labai kuklią, bet talentingą dailininkę, Adelę Smailytę. Nustebau, kad jos vardas taip plačiai žinomas kitataučiams, ypač meno mėgėjams, tuo tarpu kai lietuviuose, vos vienas kitas yra apie ją girdėjęs. Smailytės vardas lietuviams nežinomas, matyt, dėl jos didelio kuklumo. Ji, pasirodo, dažnai dalyvauja lietuviškose pramogose, puikiai lietuviškai kalba, bet apie savo talentą ir darbą niekam nepasakoja.

— Kodėl? — paklausiau jos. Smailytė atsakė, kad ji nenorėjusi reklamuotis, nes kitiems galėjo atrodyti, jog ji norinti pasigirti.

Adelė Smailytė, kaipo dailininkė, verta ne tik mūsų pagarbos, bet ir pagyrimo. Sausio 24 ir 25 dienomis jos studijoje, 815 Locust Street, Philadelphijoje, buvo suruošta jos meno darbų paroda. Smailytės kūriniai parodo, jog ji yra aukšto lygio pasiekusi dailininkė. Su šios talentingos dailininkės darbais turėtų susipažinti ir Philadelphijos lietuviai. Reikia tikėtis, kad netolimoj ateityje Smailytės kūrinių paroda bus suruošta išimtinai lietuviams lankytojams.

O. Ch.

SUNKIAI SUŽEISTA MILDRED JANULYTĖ

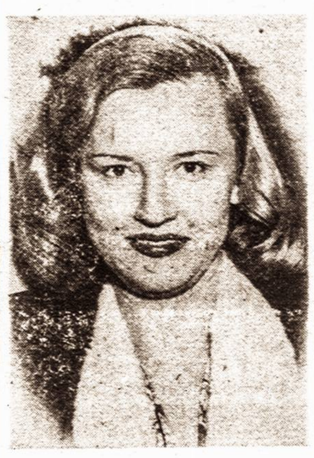

Mildred Janulytė

Sausio 21 d. Vienybės skaitytoją Mildred Janulytę ištiko nelaimė. Lėktuvas, kuriuo ji, kartu su kitais keleiviais, grįžo iš Miami, Florida, dėl blogo oro, negalėjo nusileisti La Guardia aerodrome ir todėl buvo priverstas skristi net į Bostoną. Bet ir Bostono aerodromą pasiekęs, Eastern Air lines lėktuvas neturėjo laimės. Kadangi aerodromo grindinys buvo šviežiai apsnigtas, todėl lėktuvas, nusileidęs, paslydo ir atsimušė į pusnyną. Bematant, vienas motoras užsidegė, ir į keletą sekundžių liepsnos apėmė visą didžiulį lėktuvą. Keleiviai, vienas po kito, iššoko iš lėktuvo. Tačiau septyni keleiviai, šokdami, susižeidė. Ypač nukentėjo mūsų tautietė, Mildred Janulytė, kuri

Grožio autoritetai pataria moterims, pudruojantis, vartoti švelnų šepetuką.

rios paveikslas, ryšium su tą nelaime, buvo įdėtas visuose Amerikos dienraščiuose.

Ruošdamasi skristi į Floridą, Janulytė kalbėjosi su jusų reporteriu ir ji tada jam pasakė: "Pernai specialiai parskridau iš Floridos dalyvauti Vienybės koncerte. Parskrisiu ir šiemet..."

Mat, Mildred kasmet dalyvaudavo Vienybės koncertuose. Aną metą, kai Marijona Strumskienė Vienybės koncerto programoje inscenizavo paveikslus, Mildred Janulytė buvo viena iš dalyvių, — ji, rodos, vaizdavo Miss Columbia. Taigi, kaip matote, Vienybė ir jos metinės pramogos Janulytei buvo arti prie širdies. Deja, šiemet, vietoj koncerto, Janulytė atsidūrė ligoninėje.

Beje, išvykdama į Floridą, Mildred davė šių metų Vienybės koncerto programai savo skelbimą. Ji, mat, turi savo grožio saloną, esantį 11 E. 62nd St., New Yorke. Be to, praeitais metais Vienybės moterų puslapyje buvo įdėtas Mildred Janulytės paveikslas, kuriame ji figuravo, kaip elegantiška New Yorko lietuvaitė. Visa tai rodo, kad Mildred buvo glaudžiai susijusi su Vienybe.

Nuoširdžiai linkime Mildred Janulytei kuo greičiausiai pasveikti ir sugrįžti pas savo draugus, kurie jos nekantriai laukia.

—R.

— Didelė dauguma sapnų netrunka ilgiau kaip penkias sekundes.

Mirė M. Dapšienė

Velionė M. Dapšienė

PHILADELPHIA, Pa. Pereitų metų pabaigoje mirė plačiai visuomenėje pažįstama Margareta Dapšienė, gimusi Jurkutė. Velionė gimė Miners Ville, Pa. Mirė būdama pačiame gyvenimo stiprume, eidama 49-tus metus. Velionė buvo susipratusi lietuvaitė ir dalyvavo lietuviškoje veikloje.

Velionė paliko liūdinti vyrą Vincą Dapšį, tris dukteris Eleonorą Rochę, Bernecę ir Lillian Dapšytes, taip pat motiną Luciją Jurkienę, kuri gyvena pas dukrą Eleonorą.

Naujas lietuvės kapas supiltas Šv. Kryžiaus kapuose, prie kapo pastatytas jau ir paminklas.

Dolores Tunaitytė

Tai žinomų Philadelphijos biznierių Tunaičių duktė, kuri savo talentą yra parodžiusi ne tik mene, bet ir moksle. Šiuo metu Dolores Tunaitytė, kuriai 18 metų amžiaus, sėkmingai studijuoja biznio kursą kolegijoje. Bendrai, Tunaičių šeima yra pavyzdinga visais atžvilgiais. Būdami sėkmingi biznyje, Tunaičiai nepamiršta ir savo vaikų auklėjimo. Bet, svarbiausia, Gus Tunaitis su savo žmona rūpinasi, kad jų vaikai būtų išauklėti lietuviškoje dvasioje. Dolores Tunaitytė, kurios paveikslas aukščiau dedamas, kaip kartas, šiuo atžvilgiu yra Tunaičių pasididžiavimas.

Minėjo 110 metų amžiaus sukaktį

Sausio 26 d. Wapwallopen, Pa., gyventoja Mary O'Neil paminėjo 110-tą gimtadienį. Ji kilimo anglė, į šią šalį atvykusi būdama 60 m. amžiaus. Nors šios šalies gyvenimu ji patenkinta, tačiau norėtų dar kartą aplankyti savo gimtąją Angliją. Laikraštininkų aplankyta, ji pareiškė: "Tai Dievo valia, jog galiu švęsti 110-tą gimtadienį."

IEŠKO

Gerbiamieji lietuviai tautiečiai, gal kas atsirastų iš jūsų, kas mane bent kiek sušelptų maistu. Sergu tbc ir guliu tbc sanatorijoje. Būčiau iš visos širdies dėkingas. V. Vaškys, 1225 F. Camp, 1115 DP - AC, Germany - Bz.

— Žmogaus balso garsas normaliai tegirdimas pora šimtų pėdų, tačiau šiaurės ašigalyje, jei oras esti tykus, esą girdima dvidešimt mylių.

— Popiet nuskintos rožės išsilaiko gyvos dešimt valandų ilgiau, negu nuskintos iš ryto,— skelbia botanikai.

UŽUOJAUTA

Reiškiame gilią užuojautą Ievai Trečiokienei dėl jos mylimos mamytės, Marijos Kazlauskienės, mirties.

MOTERŲ VIENYBĖ

Kad gautumėt nuo $25 iki $500 dovanoms ar kitom išlaidom padengti metų pabaigoj—

PRISIRAŠYKITE PRIE 1948 M. KALĖDINIO KLUBO DABAR!

Galima taupyti nuo 50 c. iki $10 reguliariai kas savaite, pradedant dabar... Kitais metais, lapkričio mėn. Jūs gausite nuo $25 iki $500. Šiame klube nemokomos jokios kitokios duoklės.

THE Kings County SAVINGS BANK

Įsteigta 1860
135 Broadway, prie Bedford Avenue
Atdara pirmadieniais iki 7 val. vak.
Brooklyn, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Viena iš žymiausių astrologių ir ateities laimės spėjikių

ANNA GREGORY ROMANOVA

Teikiami įvairiausi patarimai biznio, meilės ir sveikatos reikalais. Į laikus atsakoma anglų, rusų ir lenkų kalbomis.

1818 Prospect Ave., (Apt. 1A) — **Bronx 57, N. Y.** (Tarp 175 ir 176 Sts.)
Tel.: TRemont 8-4999. — Priima nuo 8 iki 8 v.

J. ABRAMS
228 Broadway Brooklyn,N..Y
(3 durys nuo Roebling St.)
Tel. EVergreen 8-6656
Moteriški drabužiai: paltai, kostiumai ir suknelės, pagal mierą ir užsakymą.
Mieros: 9-17, 12-20 ir 36-52.
Lietuviam pažįstami 28 met.
Parodę šį skelbimą, gausite pigiau.
Parduodama pigiau, negu kitur, nes patys gamina.
Didelis pasirinkimas ir geresnė rūšis.

CRANLYN BEAUTY SALON

IEVA BAJORIENĖ, *vedėja*

Jeigu norite gražiai ir elegantiškai šukuoti plaukus, aplankykite Ievos Bajorienės grožio saliona. Išbandykite jos priežiūroje teikiamas *PERMANENT WAVE.*

Pasiteiraukite ir apie naują naturalų metodą suplonėti. "Gyroducing" pagalba Jūs galite turėti gražią ir grakščią figurą. Išbandykite.

60 Henry Street, kampas Cranberry
BROOKLYN, N. Y.

Telefonai: Main 4-2342, Main 4-3900

LIETUVIAMS - AUKSO IEŠKOTOJAMS BRAZILIJOJE LAIMĖ ŠYKŠTI

Jonas Lukšas, Antanas Riškus ir Česys Dūda — rašoma Brazilijos žiniose — metę darbą S Paulyje, išvyko į Mato Grosso šiaurėje esamus deimantynus ieškoti jau ne vieną suviliojusios laimės. Tris dienas kleksėjo traukinys kol nuvežė juos į Porto Esperanca uostą Iš čia garlaiviu pasiekė Corumba. Persėdę į lanšą, kilo Paragvajaus upe, paskui S. Lourenco, vėliau Cuiaba upe iki Mato Grosso sostinės Cuiaba. Po dvejų savaičių kelionės vandeniu prisižiūrėję naujų vaizdų, prisiklausę svaiginančių pasakų, kurias taip mėgsta pasakoti ir keleiviai ir laivininkai, mūsų tautiečiai truputį atsikvėpę, susipažino su miestu, kurį, jau prieš porą šimtų metų, aukso laukuose pastatė panašūs laimės ieškotojai. Cuiaba miesto gatvėse, ypač Prahinha upelio krantuose, dar, dabar po smarkesnio lietaus kapstosi būrias vaikų ir vargšų rankiodami aukso žvynelius. Policininkai juos vaiko, kad neardytų gatvių...

Kitados portugalai išvežė iš čia šimtus centnerių to brangaus metalo. Vienas žmogus per dieną prikasdavo keletą kilogramų. Dabar gi jį sveria tik gramais, o miesto vaizdas liūdnas. daug vargšų. Bet laimės troškimo aistra nenumaldoma. Tik dabar ji jau ne čia, o kaž kur toli, miškuose. Ir, pasilsėję mūsų vyrai traukė toliau. Važiavo sunkvežimiu, jojo asilu. ėjo pėsti. Pagaliau kai pasiekė Mato Grosso šiaurės deimantynus, tarėsi jau pasiekę laimės karalija. Vienok ir čia laimė buvo šykšti. Ne gana to, užpuolė ligos. Viena po kito ėmė krėsti drugys. Pasireiškė reumatizmas, geltligė. A. Riškų paguldė plaučių uždegimas. Sunkios buvo dienos: be laimės ir be vilties. Reikėjo grįžti. Ir taip A. Riškus ir Č. Dūda vargais negalais nesenai parvyko į S. Paulį, parnešdami savo skūrą ir kaulus.

Vėliau namo atkūrė ir trečiasis — Jonas Lukšas.

Beje, dar nemaža yra tokių lietuvių aukso ieškotojų, kurie niekados nebgrįš. Vieni jie bus ligų pakirsti, kiti indijonų užmušti ir pan.

ĮVAIRENYBĖS

— Kai Kolumbas atrado Naująjį pasaulį, tai Šiaurės Amerikos indėnai tegyveno akmens amžiu, o Pietų Amerikoje būvo bronzos amžius.

— Normaliai vidutinis arklys sveria 1,600 svarų. Veteranijos žinovai skelbia, kad prieš 50 metų arkliai būdavę 30 procentų lengvesni nei dabar.

— Jei vyras būtų atatinkamai stiprus, kaip vabalas, tai jis galėtų pakelti 11 tonų.

Palestinos žydų karinės organizacijos, Haganah, nariai patruliuoja Tel Aviv priemiestyje, kurį nuolatos apšaudo arabai, atvykę iš gretimo Jaffa miesto.

DĖL BALF GĖRYBIŲ PASKIRSTYMO

Iš įvairių pranešimų, oficialų ir privačių laiškais ir žožiu), tenka patirti apie pasitaikančius lietuvių tremtinių Vokietijoje nusiskundimus dėl BALF gėrybių paskirstymo. Vienur kitur metamas įtarimo šešėlis gėrybių skirstymo komisijų atžvilgiu, primetant joms šališkumą. Antra nusiskundimų rūšis — girdi, spaudoje skelbiama apie dideles BALF gėrybių siuntas, o tremtyje pašalpos reikalingieji labai mažai jų gauną.

Pirmiausia, dėl šališkumo. BALF vadovybė skirstyme tiesiogiai nedalyvauja. Skirstymą atlieka mišrios komisijos, kurių nariais yra pačių tremtinių organizacijų išrinkti asmens. Kiek čia žinoma, komisijose dalyvauja įvairių pažiūrų ir užsiėmimų žmonės, tad negalėtų būti jokio šališkumo kokios nors vieno grupės naudai.

Antra, dėl pašalpos davinių mažo kiekio.

Vokietijoje yra apie 65,000 lietuvių tremtinių. Beveik visiems jiems trūksta ir reikia papildomo maisto. Jei kiekvienas asmuo kas mėnuo iš BALF gautų maisto bent 10 dolerių vertės, tikrai nebūtų jo perdaug. Paprastas skaičiavimas rodo, kad BALF vadovybė, norėdama nusiųsti maisto tremtiniams kas mėnuo bent po 10 dolerių vertės kiekvienam, turėtų maisto pirkti kas mėnuo už 650,000 dolerių. Tada per metus tektų išleisti 7 mil. 800 tūkst. dolerių...

BALF metinis biudžetas pernai nesiekė nė 300,000 dolerių (neskaitant suaukotų daiktinių gėrybių). Tad kaip lietuviai tremtiniai gali tikėtis daug maisto iš BALF, kai jo turimi šaltiniai yra baisiai maži, palyginus su reikalu!

Pašalpos skirstyme pirmenybė duodama vaikams, kurių Vokietijoje yra apie 14,500. Norint vaikams parūpinti maisto bent 10 dolerių vertės per mėnesi vienam, reikėtų per mėnesį skirti 145,000 dolerių arba per metus — 1 mil. 740 tūkst. dolerių!

Štai kur glūdi visa "paslaptis", kodėl tremtiniai taip mažai maisto iš BALF gauna. Gauna jo mažai todėl, kad BALF ištekliai yra labai ir labai riboti.

BALF vadovybė dėjo ir deda visas pastangas ko didesnėms pinigų sumoms sukelti. BALF pirm. kun. Dr. Juozas B. Končius nepraleidžia jokios progos didesnei paramai laimėti. Jis varsto durų duris, laužo klūčių kliūtis, kad tik lietuvių tremtinių medžiaginė ir teisinė padėtis būtų geresnė. Štai visai neseniai jam pavyko iš Amerikos katalikų vyskupų vardu vestos maisto rinkliavos gauti 460,000 svarų maisto. Ši stambi parama jau yra pakelyje į paskirstymo vietas. Tai tik vienas pavyzdys.

Visi BALF valdybos ir Direktorių Tarybos nariai daro viską, kas tik įmanoma ir galima. BALF skyriai visu uolumu talkininkauja. Visuomenės vadai, dvasininkai ir pasauliečiai, nuoširdžiai bendradarbiauja BALF'ui. Lietuviški laikraščiai ir lietuvių radijo programos be jokio atlyginimo užleidžia savo skiltis ir brangų laiką atsišaukimams ir prašymams duoti daugiau ir daugiau aukų.

Tenka atsiminti, kad Amerikoje viešų ir privačių rinkliavų yra daugybė, jos viena kitą veja. Štai, sausio mėnesį per visą šalį yra plati March of Dimes rinkliava vaikų paralyžiaus fondui. Vasario mėnesį — vėžio ligos ir kitiems fondams. Kovo mėn. — Amerikos Raudonojo Kryžiaus didysis vajus. Po to seka kiti. Be to, kiekvienas miestas turi savo labdarybės ir šalpos įstaigų vajus. Įvairios tikybinės organizacijos vėl turi savo šalpos programoms vykdyti vajus. Darbininkų unijos kasmet kelis kartus apdeda savo narius dienos uždarbio mokesčiais savo pašalpos reikalams, ir t.t. ir t.t.

Visai tai labai aiškiai rodo, kaip sunkų aukų gauti. Turint tai dėmesyje, lietuviai tremtiniai galėtų suprasti, o jų dauguma tai aiškiai supranta, kodėl BALF negali pristatyti tiek gėrybių, kad kiekvienas jų būtų patenkintas.

Daug lengviau yra su drabužiais — jų daugiau gaunama, tad daugiau tremtiniams ir tenka. BALF centras gauna daiktinių gėrybių paskirstymo komisijų pranešimus, kurie rodo, kaip kruopščiai ir tiksliai gėrybės yra skirstomos.

JUOZAS B. LAUČKA,
BALF Reikalų Vedėjas

Vasario 16 d. šventės minėjimas New Yorke

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas kiekvieno lietuvio širdžiai yra brangi šventė.

Prieš 30 metų vasario 16 d. buvo iškelta laisvos Lietuvos, mūsų tėvų žemės, trispalvė vėliava, pasakytas galingas žodis, kad lietuvių tauta nori laisvėje gyventi.

Šiandien Lietuva vėl pavergta, neša sunkią priespaudą.

New Yorko Lietuvių Taryba ruošia didįjį Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą vasario 15 d., Webster Hall, 119 E. 11th St., New York, N. Y.

Meninėje programoje dainuos artistė **Barbara Darlys** ir Apreiškimo parapijos didžiulis choras, vad. muz. **P. Sakui.**

Kalbas pasakys Lietuvos Pasiuntinys **Pulk. P. Žadeikis** ir **dr. Pr. Padalskis.**

Bilietai iš anksto po $1.00 ir $1.25. Prie durų bus po $1.25 ir $1.50, tad įsigykite bilietus iš anksto pas platintojus.

BARBARA DARLYS

Visų mūsų pareiga dalyvauti šiame minėjime ir tarti tvirtą žodį, kad vergijos pančiai kuo greičiau būtų nuimti nuo Lietuvos ir kad jai vėl būtų grąžinta laisvė. Ištieskime pagelbos ranką lietuvių tautai, padėkime jai grąžinti laisvę ir nepriklausomybę.

—R.

RUBBER STAMPS
Write or Phone
Concord Stamp
86 Walker St, New York 13, N.Y.
SEALS
TEL. BE. 3-6828

Būdami Far Rockaway aplankykite
THE TROUVILLE
Barą ir Restauraną
1849 GREENPORT RD., FAR ROCKAWAY, N. Y.
Tel. FAr Rockaway 7-0434

FRANK FISCHETTI'S CHOP HOUSE
Vynas - Likeriai - Alus
Kada esate piknike Dexter Parke prašome aplankyti mus
75-02 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. MIchigan 2-9785

BOWNE BAR & GRILL
J. VALEN, Jr., savininkas
Šokiai kiekvieną šeštadienio vakarą
Salė šeimyninėms pramogoms
43-74 Bowne Street Flushing, N. Y.
Tel. FLushing 9-9532

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

A. POVILANSKO
Baras ir Restauranas
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
JUOZAS LUGAUSKAS, SAV.
Tai vieta, kur jums niekad nereikia nuobodžiauti. Čia visados linksma, jauku ir malonu. Kiekvieną šeštadienį čia įvyksta puota, kur niekam netrūksta vaišių - pirmos rūšies valgių ir gėrimų. Prašome užeiti.
Mūsų salė nuomojama puotoms, vestuvėms, krikštynoms
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

BRUNO MINET
BARAS IR RESTORANAS
43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9756

TAISYKITE STOGUS IR SIENAS
Mes taisome stogus, įdedam sky-light ir atliekame kitokius darbus surištus su namų priežiūra. Darbas garantuotas.
Laišku ar telefonu kreipkitės:
J & V ROOFING CO.
JONAS VIDIKSHIS, Savininkas
346 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-8471

IGNAS PECHINSKI
RESTORANAS IR BARAS
Čia renkasi medžiotojai ir žvejotojai
404 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y.
Salia medžiotojų klubo. Tel. EV. 4-9064

STANLEY ZUBAVIČIUS
ADVOKATAS
111 Ainslie St.,
Brooklyn II, N. Y.
EVvergreen 4-3049

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

PRANAS ALEXIS
Real Estate
110-18 JAMAICA AVENUE
Richmond Hill, L. I., N. Y.
Tel. VIrginia 7-8110

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

THE LEVY COMPANY
STATIONERS - PRINTERS
Let us estimate your printing
241 SOUTH 4th SREET
Brooklyn 11, N. Y.
Phone STagg 2-8669

"GRAŽIAUSIA LIETUVIŲ VIETA NEW YORKE"
Taip kalbama apie naujai atidarytą
ZEE JAY BAR and GRILL
108-12 Jamaica Ave., Richmond Hill 18, N. Y.
Taip, pas mus — didžiausias gėrimų ir maisto pasirinkimas: alus, vynas, degtinė, pusryčiai, pietūs ir vakarienė.
UŽKANDŽIAI — VISĄ LAIKĄ
Bet kodėl jums patiems neįsitikinti? Kviečiami.
ALBINAS J. ŽEKIS IR JUOZAS MULEVIČIUS, sav.
VIRGINIA 9-9824

AIDONE
Galite gauti savo apylinkės vaistinėje
AIDONE nuostabiai greitai pašalina galvos skaudėjimą, neuralgiją ir šiaip muskulų gėlimą
F. A. Urban
6102 GRAND AVENUE MASPETH, L. I., N. Y.
Telefonas HA 8-7407

HUDSON MARKET
JONAS JONINAS, sav.
AUKŠTOS RŪŠIES MĖSA - DEŠRELIŲ GAMYBA
PAUKŠTIENA
Urmo ir detalis pardavimas
613 Hudson Avenue Rochester, N. Y.
Tel. Stone 1912

NEWARK, NEW JERSEY

WALTER J. DILIS & CO.
Motor Stokor ir Will-Burt Stoker atstovas
Automatiškas apšildymas Heil Oil Burners
314 WALNUT STREET, Tel. Mitchell 2-2976

GOLDEN STAR BOTTLING CO.
Juozas Kralikauskas ir sūnus, savininka
Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato alų
91-93 Warwick Street Tel. Market 2-5270

MATTHEW BUYAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Moderniškai įrengtos koplyčios
Nelaimės valandoje asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą
426 Lafayette St. Tel. Market 2-5172 Newark, N. J.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
— A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

J. VAITULIONIS
Pirmas lietuvis
Chiropraktas Gydytojas
307 Grand Stret
BROOKLYN, N. Y.
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus

VINCO VAIČIŪNO
MAISTO KRAUTUVĖ
(Bučernė ir grosernė)
38 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: Evergreen 4-8072
Užsakymus pristatom į namus.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Degtinė - alus - vynas
JOSEPH ZEIDAT, sav.
411 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

PETER LISAUSKAS
pristato anglių visiems kurie tik kreipiasi —
196 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
arba
53-82 72nd PLACE
MASPETH, N. Y.
Tel. EVergreen 7-7411

KAIRIS RESTAURANAS
Vynas - likeriai - alus
Pirmos rūšies maistas
61 Lowell St. Rochester, N. Y.

HORTON HOTEL
Benediktas Labunskas, sav.
Vynas - likeriai - alus
Kambariai pakeleiviams
Charlston Four Corners, N. Y.

Amsterdam, N. Y.

STOKNA'S
Liquor Store
Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė
225 E. Main Street

Lietuviška Vaistinė
SCHELL'S
Red Cross Pharmacy
E. Main ir Schuyler Streets
Telefonas 96

Nori sutaupyt pinigų?

. . . Nueik į Edvardo Mičiulio Rūbų Sandėlį ir gamybos kaina nusipirk
Kostiumą ar paltą
Šimto procentų vilna, pirmos rūšies darbas, bet žymiai pigiau, negu bet kurioje drabužių krautuvėje New Yorke.
GLENMORE 2-8807
E. P. Mitchell Co.
MANUFACTURERS OF FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N.Y.
(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

New Yorkas ir Apylinkė

VIENYBĖS KONCERTAS ŠĮ SEKMADIENĮ

Šį sekmadienį, vasario 1 d., 4 valandą po pietų, Webster Hall, East 11th St. ir Third Ave., New Yorke, įvyks metinis Vienybės koncertas, kuriame, kaip jau visiems gerai žinoma, dainuos specialiai iš Chicagos atvykusios Alice Steponavičienės dainininkės ir pirmaeilis bartonas Algirdas Brazys.

Koncertas prasidės lygiai 4 valandą po pietų, todėl publika prašoma nesivėlinti.

Pakeliui į New Yorką, Alice Steponavičienės dainininkės, kartu su baritonu Algirdu Braziu, sustos Philadelphijoje ir tenai taip pat duos savo koncertą. Pernakvojusios Philadelphijoje, sekmadienio rytą, Chicagos dainininkių grupė atvyksta į New Yorką, kur joms, viename viešbutyje, jau rezervuoti kambariai.

Kaip jau žinoma, šių metų Vienybės koncertas ir jo programa — didelis dėmesio centras. Koncerte dalyvaus daug žymių, nepaprastų svečių, jų tarpe net trys operos artistės — Vladislava Grigaitienė, Anna Kaskas ir Polyna Stoska Stoškiutė. Be to, Vienybes koncerte dalyvaus ir pasakys trumpą kalbą šiomis dienomis atvykęs iš Paryžiaus žinomas poetas ir filosofas RAYMOND DUNCAN, kuris praėjusiais metais kalbėjo Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjime, Brooklyne. Be jau pirmiau sakytų žymesnių svečių, į koncertą atvyksta vienybiečių būriai iš Baltimorės, Philadelphijos, Scrantono, Waterburio, Ansonijos, New Britaino, Bridgeporto, Worcesterio ir net Bostono.

Visiems įdomu išgirsti Chicagos dainininkes. Visi nori pamatyti dar niekad nematyto Stasio Šimkaus muzikalinio veikalo, Nugrimzdęs Dvaras, pastatymą. Visi žino, kad Vienybės koncertai visais atžvilgiais būna įdomūs. Visi žino, kad Vienybės koncerte galimą susitikti savo draugus, atvykusius iš visų apylinkių. Taigi, šį sekmadienį, Webster Hall, New Yorke, visi pasimatysime. Tik nepamirškite, kad požeminiais traukiniais važiuojant į koncertą, reikia išlipti Union Square.

JUOZĄ BENDŽIŲ PALYDĖJUS

Pereitame Vienybės numeryje buvo jau rašyta, kad mirė Juozas Bendžius, gyv. 448 Bradford St., East New York, N. Y. Čia rašančiam ilgus metus teko artimai bendrauti ir draugauti su velioniu Juozu. Palydejus amžinos atilsies vieton ir kapuose atsisveikinant su tauriu šio krašto lietuviu, grįžtant į pilką kasdienį gyvenimą, daug prisiminimų iš bendravimo su velioniu Juozu perskrido mano galvą.

Velionis J. Bendžius

Velionis Juozas buvo vienas iš tų amerikiečių lietuvių, kurį, kiekvienas žinąs lietuvių žemaičių būdą, galėjai pažinti jį esant žemaičiu. Jis niekad ir niekad nei kalboje, nei elgesiuose nekeldavo temperamento. Kaip kiekvienam, taip ir jam teko pergyventi ne lengvus gyvenimo momentus. Tačiau visada ir viską jis sutikdavo žemaitišku ramumu ir tinkamai elgdavosi, kad sunkumus nugalėjus, o ne juos didinus. Ir tikrai paskutiniais metais jis patyrė sunkumų. Prieš keletą metų sunkiai ir ilgai sirgo jo tėvas Izidorius. Užpernai, po sunkios ligos ir sunkios operacijos, mirė jo motina Pranciška Bendžiuvienė, gim. Tolišiūtė. Bet ir tada jis ramiai sutikdavo sunkumus. Matomai, jis visus skausmus ir sunkumus giliai pergyvendavo savo širdyje. O ši tauri, pakantri širdis ir užgeso sausio 10 d. rytą.

Daug draugų jį lydėjo į amžinos atilsies vietą. Be giminių iš New Yorko ir Amsterdam, N. Y., velionį į Šv. Jono kapines lydėjo Ona Šimaitienė, giminė velioniui, per vyrą Praną Šimaitį, Ona Kvedarienė su dukrele, taip pat giminės iš Brooklyno — Teofilė Norkienė iš Richmond Hill, L. I. Rožė Diržienė iš Ozone Park, L. I. Uršulė Atkočaitienė iš Hillside, N. J., Jonas Rasčius iš Richmond Hill, L. I., Ramanauskienė, Marijona Gignienė, Teofilė Stučienė, James Fusko, Vladas Barčiauskas — visi iš Brooklyn, N. Y. ir daugelis kitų pažystamų ir draugų.

Apklotas gėlių antklode, Juozas nuleistas į tą pačią vietą, kur ilsisi jo motina Pranciška. Tos dienos sniego žvaigždės ir palydovų gėlės, paskutinieji, palydėjo Juozą amžinam atilsiui. Giliai liūdėjo tėvas Izidorius, žmona Marija, duktė Merijana, sesuo Ona Gžebko, teta Petronėlė Atkočaitienė. Giminės ir didelis būrys draugų skirstėsi ašarotomis akimis, palikę Juozą šaltoje žemelėje.

Tegu būna rami žemelė šiam tauriam amerikiečiui žemaičiui, kurio tėvai kilę iš Eržvilko parapijos.

Vl. Barčiauskas.

Vedybų ir visuomeninės veiklos sukaktis

IEVA IR ALBINAS TREČIOKAI

Ieva ir Albinas Trečiokai, žinomi visuomenės veikėjai, Newark, N. J., sausio 31 d. turėjo minėti savo vedybinio gyvenimo sukaktį. Sakome "turejo minėti", nes, ta proga, Trečiokų draugai norėjo jiems surengti labai iškilmingą bankietą vieno viešbučio saleje, Newarke. Bet Albinas S. Trečiokas, kuris yra BALF iždininkas, padėkojęs už malonų dėmesį, savo draugams pasakė: "Dabar, kai Lietuva pavergta, o tūkstančiai jos sūnų ir dukterų tremtyje kenčia šaltį, vargą ir badą, man rodos, nedera kelti balių tik todėl, kad mes prieš 25 metus susituokėme. Bet Trečiokų draugai bankieto rengimą atidėjo dėl kitos priežasties. Neseniai mirė Ievos Trečiokienės motina, todėl, savaime suprantama, vedybinės sukakties iškilmės, bent tuo tarpu, nebūtų suderinama su gedulo nuotaika.

Kaip žinoma, Albinas ir Ieva Trečiokai yra nepaprastai aktingi lietuvių organizacijose ne tik New Jersey valstybėje, bet ir New Yorke. Pavyzdžiui, Albinas yra ilgametis Lietuvių Spaudos Klubo pirmininkas, praeitų metų pabaigoje BALF seime jis buvo išrinktas dar svarbesnėms pareigoms, būtent, BALF iždininku. Be to, Albinas S. Trečiokas yra buvęs Vienybės bendrovės prezidentas ir kurį laiką jis vienas ant savo pečių turėjo nešti gana sunkią laikraščio leidimo naštą. Šiuo metu Albinas Trečiokas eina sekretoriaus pareigas SLA kuopoje ir kitose draugijose, nekalbant apie tai, kad jis yra vienas iš žymiausių dalyvių Lietuvos laisvinimo akcijoje.

Ieva Trečiokienė taip pat yra ne tik pavyzdinga žmona, šeimininkė, nuolatinė savo vyro visuomeninės veiklos palydovė, bet ir pati — uoli visuomininkė. Ieva Trečiokienė yra ilgametė Newarko Moterų Klubo sekretorė ir pirmininkė. Be to, ji yra Lietuvių Demokratų Klubo sekretorė, o karo metu buvo viena iš pirmųjų civilinės apsaugos veikloje, Newarke.

Apie Albino ir Ievos Trečiokų visuomeninį veikimą, šios jų sidabrinės vedybų sukakties proga, reikia tikėtis, kiti mūsų bendradarbiai daugiau parašys. Juk, ta pačia proga, Trečiokai drąsiai galėtų minėti ir sidabrinę savo visuomeninio veikimo sukaktį.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N.Y.

Priėmimas Vincui Kasteniui New Yorke

Kaip žinoma, šiomis dienomis iš Paryziaus atvyksta žinomas Lietuvos visuomenes veikejas Vincas Kastenis, kuriam priimtu, vasario 7 d. Tautininkų Centras rengia vakarienę. Priemimas įvyks viename iš New Yorko viesoučių, kurio vardas bus pranestas vėliau. Tame priemime svečias iš Europos duos pranesimą apie veiausias nuotaikas anoje puseje Atlanto.

MŪSŲ DRAUGAI

Tremtiniams siunčiamas Vienybes išlaidas padengti, musų skaitytojai prisiunte sias aukas:

Po du dolerius gauta iš šių: J. Genaitis, Ozone Park, L. I., S. Jaremskis, Brooklyn, N. Y.

Po dolerį aukojo šie: P. Savolskis, Homestead, Pa., V. Grasska, Woodhaven, N. Y., V. Wallent, Tunchannoch, Pa., F. Kęklaitis, Elizabeth, N. J., M. Mozūras, Detroit, Mich., Wm. Shedlow, Jamaica, L. I., J. Kvartūnas, B'klyn, N. Y., A. Rupšis, Philadelphia, Pa, J. Žemgulis, Los Angeles, Cal., K. Radušis, W. Caldwell, N. J., B. Wilkins, Kingsley, Pa., E. Kurauskienė, Brooklyn, N. Y., A. Daukantas, Woodhaven, N. Y.

MIRĖ

Sausio 17 d. mirė Justina Stanikūnaitė, 70 metų amžiaus, gyvenusi pas seserį ir svainį Oną ir Simaną Mikaliūnus, 317 Marcy Ave., Brooklyne. Velionė kilusi iš Suodžių kaimo, Vadoklių v., Panevėžio apskr. Palaidota sausio 2 0d. šv. Jono kapuose. Laidotuvių apeigomis rūpinosi J. Garšva.

Neseniai Arizonoje mirė kun. Jono Balkūno sesuo Magdalena Degulienė.

Gerbiamieji skaitytojai, laiku atsiųsdami savo prenumeratą, Jūs tuo būdu prisidėsite prie Vienybės palaikymo.

Lietuvos Nepriklausomybės 30 m. Sukakties MINĖJIMAS

RUOŠIA NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA

Sekmadienį, Vasario-Feb. 15 d., 1948

WEBSTER HALL

119 E. 11th Street, New York, N. Y.

PRADŽIA 4:30 VAL. POPIET

Kalbas pasakys Lietuvos Pasiuntinys **Pulk. P. Žadeikis** ir **Dr. Pr. Padalskis.**

Artistė BARBARA DARLYS dainuos rinktines dainas.

Dalyvaus Apreiškimo parapijos didžiulis choras, vad. muz. P. SAKUI. Šokiams gros J. Tamašausko orkestras.

Bilietai iš anksto $1.00 ir $1.25 (rezervuoti). Prie durų bus $1.25 ir 1. $1.50 (rezervuoti). Visi kviečiami--visi laukiami.

NAUJAI ATIDARYTA LIETUVIŲ
MAISTO KRAUTUVĖ
Alex. ir Lionė Mathews, sav.
256 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Įvairios rūšies maistas — pradedant duona ir baigiant alum — gaunamas mūsų krautuvėje, įrengtoje pagal visus moderniškus reikalavimus
Pristatomas maistas vestuvėms ir kitokiems pokyliams
MŪSŲ TELEFONAS: EVergreen 7-8524

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
650 Fifth Avenue
(19th St. kampas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Trečiadieniais uždaryta
Tel.: SOuth 8-5569

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LICENSED UNDERTAKER
Naujai įrengtos, gražios laidojimo patalpos, kur šeimos gali tinkamai atiduoti paskutinę pagarbą savo artimiems, baigusiems šios žemės kelionę.
Erdvūs, patogūs kambariai parūkyti, pasikalbėti ir pailsėti. Ypatinga paslauga teikiama ir ypatingas dėmesys kreipiamas kiekvieno pageidavimo atveju.
PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
354 Marcy Ave., Brooklyn 6, N. Y.
(Prieš Armory) EVergreen 7-4774
Mūsų telefonas niekad nemiega.

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOŠTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. įstaigoje:
354 MARCY AVE. EVergreen 7-4774.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs.

Kai Vilcinas išsireiškė, kad Tarzaną buvo paleista debesys pastariesiems gali būti didelė pagelba, Al-Tarikas rimtai susirūpino. Jis savo galvoje tuojau pradėjo vaizduotis pavojų.

Al-Tarikas buvo pamiłęs Tarzaną, bet šį kartą meilei nebuvo vietos. Reikėjo skubiai veikti, kad užkirsti kelią Tarzano planams. Jis tuojau pašaukė būrį strėlininkų.

"Tarzanas mus išdavė, pabėgo pas priešą", rūsčiu balsu sušuko Al-Tarikas. "Man gaila, bet už tai jis turės užmokėti savo gyvybe", toliau tęsė komanduojantis Al-Tarikas.

Netrukus iš laivo į plaukiantį Tarzaną buvo paleista deebsys strėlių. Dabar kyla klausimas, ar Tarzanas, ištrūkęs iš tiekos pavojų, šį kartą taip pat išvengs mirties. Kas žino.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitam Vienybės numeryje